

انجيله يوحنا

انجیلہ یوحنا به گیلکی

www.gilakmedia.com

۲۰۰۹ میلادی

حق چاپ محفوظ

پیشگفتار

کلمه‌ی «انجیل» یعنی «خبره خوش» و «خبره خوش کی خدا پیغامه، عیسی مسیح اونه همه‌یه مردمه دنیاره بأورده. و بعداً عیسی شاگردان و پیروان از اونه زندگی و تعلیماتی کی بدّه کیتابانی بینویشتیدی. آ کیتابان اناجیل خوانده به، چونکی هو خبره خوش اعلام کونه.

یوحنا یهودی و ایتاً از همراهانه عیسی مسیح بو. اونه پتره نام زیدی و اونه برآره نام یعقوب بو. یوحنا پیش از اونکی جزو همراهانه عیسی بیه، ماهیگیر و پطرس امره دوست و همکار بو. یوحنا خو انجیله میان از خودش نامی نبره بلکی خوره «شاگردی کی عیسی اونه دوست داشتی» یا «شاگرده دیگر» معرفی کونه.

نسخه‌ی اصلی‌یه آ کیتاب به زبان یونانی بینویشته بوبوسته و تا ایمرور انجیله یوحنا، به بیشتر از ۱۵۰۰ زبانه جورواجور ترجمه بوبوسته. تا تمامه مردمه دنیا بتانید آ کیتابه به خوشانه زبان بخوانید و بفهمید. مدارک و اسناد تاریخی نشان دهه کی انجیله یوحنا پیش از قرنه چهارمه میلادی به زبانه فارسی ترجمه بوبوسته کی متأسفانه ایمروزه به او نیویشته دس رسی نأریمی ولی دوباره هو انجیل به زبانه فارسی ترجمه بوبوسته. و ایمرور آمان آ افتخاره دأریمی کی هو انجیله به گیلکی، در دس رس شومان قرار بدیم.

یوحنا خو هدفه از نیویشته آ انجیل در باب ۲۰ آیه ۳۱ بیان بوکوده. اون گه: «ولی آنقدر بینویشته بوبوسته تا ایمان بأورید کی عیسی هو مسیح، و خدا پسره، و به توسطه آ ایمان صاحبه زندگی‌یه ابدی ببید.»

انجیله یوحنا دورون، عیسی مسیح به عنوانه کلمه الهی و ابدی کی دنیا به توسطه اون ساخته بوبوسته معرفی بوبو. و دینیمی کی در سرتاسره دورانی کی عیسی مسیح آ دنیایه خاکی دورون ایسه بو بر علیه آ باور مخالفت و تضاد نهه بو. و آ تضاد و مخالفت باعثه کوشته بوستن مسیح صلیبه رو بوبوسته. پس با اونه مرگ و قیام بو کی خو مأموریت به انجام و کمال برسانه. و با انجامه آ مأموریت خودشه و خدایه بشناسانه. آ انجیله دورون زندگی‌یه عیسی، مسیحه موعود، به صورته ایتاً مجموعه از نشانه‌یان و معجزاته کی اتفاق دکفته و به صورته سمبلیک به تصویر بکشه بوبوسته. چیزی کی قابل توجهیه و انجیله یوحنا به مشخصه کونه به کار بردنه سمبلیک از اشیا و اسامی در زندگی‌یه روزمره‌یه. از طریق به حقیقت و واقعیتانه روحانی اشاره به. نشانه‌یانی مثله: آب، نان، نور، چوپان و برّه، تاک و اونه میوه.

تقسیمبندی به کلی

- ۱- الوهیت و شخصیت عیسی مسیح. ۱: ۱-۱۸*
- ۲- یحیی تمیددهنده و اولین شاگردانه عیسی مسیح. ۱۹: ۱-۵۱
- ۳- معجزات و تعلیمات عیسی مسیح. باب ۲-۱۲
- ۴- عیسی مسیح خو شاگردانه امره خداحافظی کونه و اوشانه تشویق کونه و اوشانه ره دعا کونه. باب ۱۳-۱۷
- ۵- دستگیری به عیسی مسیح، محاکمه، مصلوب و مردن و دفن بوستن. باب ۱۸ و ۱۹
- ۶- زنده بوستن و قیامه عیسی مسیح. باب ۲۰
- ۷- ایبار دیگر عیسی مسیح خوره خودشه به خو شاگردان ظاهره کونه. باب ۲۱

نکاتی درباره‌ی آمی روش برای نویستن به گیلکی

گیلکی میان صدایان تفاوتی بیشتری نسبت به زبانه فارسی دأره. و آ موضوع باعثه مشکل در نویستن به گیلکی به. آمی هدف و مقصود برای نویستن آنه کی به شکلی بینویشته به کی اونه خواندن آسان و روان به. روشی کی آ کیتابه میان به کار برده بو بوسته، مثله نویستن به زبان فارسی به ولی تلفظه مناسب کلمه به به عهده شومان خواننده‌یان عزیز نیهیمی. دوتا تغیره اساسی آ کیتابه میان وجود دأره کی اوشانه به آ خاطر کی شماره در موقعه خواندن کمک کونه به عرضه شومان رسائیمی.

اول، الف (ا) صداداره بلند در کلماته زبانه فارسی به گیلکی به صورته الف (ا) صداداره کوتاه تلفظ به. آمان آ صداره از نیشانه‌یه الف و همزه (أ) استفاده بوکودیمی. مثله: «میان» در فارسی به به گیلکی به صورته: «میان» بینویشتیمی.

دوم، کلماتی کی در آخره اون پسوند اضافه دأره، آمان آ پسونده در گیلکی با (ه) و یا (یه) بینویشتیمی. مثله: «آب روان» در زبانه فارسی به در گیلکی به صورته: «آبه روان» بینویشتیمی و «صدای بلند» در زبانه فارسی به در گیلکی به صورته «صدایه بلند» بینویشتیمی.

آمی آرزو آنه کی خواننده آ کیتاب شماره باعثه برکت به. آمین.

* خواننده‌یه عزیز، وختی شومان شماره‌یان به آ شکل دینیدی (۱: ۱-۱۸) به معنی به انجیله یوحنا باب ۱، از آیه ۱ تا آیه ۱۸ خواننده به.

انجيله يوحنا

کلمه انسان بوبوسته

۱ از اوّل کلمه بو و کلمه خدا آمره بو و کلمه، خدا بو. ۲ اون از اوّل خدا آمره بو. ۳ همه چی توسطه اون به وجود بَمو، و از هر اونچی کی به وجود بَمو، هيچ چی بدونه اون به وجود نَمو. ۴ در اون حیات بو و او حیات، نوره آدمیان بو. ۵ نور در تاریکی تابه و تاریکی نثانه اونه از بین ببره. ۶ مردی بَمو کی خدا اونه اوسه کوده بو. اونه نام یحیی بو. ۷ اون شهادت دئنه ره بَمو بو، شهادته بر او نور، تا همه توسطه اون ایمان بأورید. ۸ یحیی خودش او نور نوبو، بلکی بَمو بو تا بر او نور شهادت بده. ۹ اون نوره حقیقی کی هر آدمی به منوره کونه، حقیقتاً به جهان آمون دبوو. ۱۰ اون دنیا میان ایسه بو و دنیا به واسطه یه اون به وجود بَمو، اما دنیا اونه نشناخته. ۱۱ به خو ملک سر بَمو، ولی اونه قوم، اونه قبول نوکودیدی. ۱۲ اما به تمامه کسان کی اونه قبول بوکودیدی، آحق فده کی خدا زاکان بیید، یعنی هر کسی کی به اونه نام ایمان بأوره. ۱۳ نه کسان کی از انسان به دنیا بَمویدی و نه از نفسه خواهشیدی و نه از ایتا مرد خواسته به دنیا بَمویدی، بلکی تولدی از خدایه.

۱۴ و کلمه، انسانه خاکی بوبوسته و امی میان ساکن بوبوسته و امان اونه جلاله بیده بيم،* جلالی کی شایسته یه او یگانه پسری ایسه کی از طرفه پتر بَمو، پُر از فیض و راستی. ۱۵ یحیی بر اون شهادت دبی و با صدایه بلند گفتم: «آن او کسی ایسه کی درباره یه اون بوگفتم: (اون کی بعد از من آیه بر من برتری پیدا بوکوده، چونکی قبل از من وجود داشتی).» ۱۶ از اونه پُری امان همه بهره مند بوبوستیم، فیض، فیضه سر. ۱۷ چونکی شریعت توسطه موسی بَمو، اما فیض و راستی به واسطه یه عیسی مسیح بَمو. ۱۸ هیچکی هرگز خدایه نیده. اما او یگانه، کی پتره ورجه ایسه و در خودشه ذاتم خدایه، اون، اونه بشناسانه.

یحیی شهادت

۱۹ آنه یحیی شهادت او وختی کی یهودیان، کاهنان و لایوانه از اورشلیم اونه پهلو اوسه کودیدی تا از اون وورسید کی: «تو کی ایسی؟» ۲۰ یحیی اعتراف بوکوده، انکار نوکوده، بلکی اصرار داشتی کی: «من مسیح نی بيم.» ۲۱ وورسه ییدی: «پس چی؟ تو الیاسی؟» جواب بده: «نی بيم.» وورسه ییدی: «تو او پیامبری؟» جواب بده: «نه!» ۲۲ او وخت اونه بوگفتیدی: «پس کی ایسی؟ بوگو چی جوابی او کسان ره کی آمره اوسه کودیدی، ببریم؟ درباره یه خودت چی گی؟»

۲۳ یحیی طبق اونچی کی اِشَعِیَیَه نَبی بیان بوکوده بو، بوگفته
«من او صدایه نداکوننده در بیابانم کی گه:
(خداونده رایه همواره کونید!)»

۲۴ تعدادی از اوشانی کی روانه بوسته بید و از فریسیان بید، ۲۵ اونه وورسه ییدی: «اگر تو نه مسیحی، نه الیاسی و نه او پیامبر، پس چره تعمید دیهی؟» ۲۶ یحیی در جواب بوگفته: «من آبه امره تعمید دهم، اما شیمی میان کسی ایسه کی شومان اونه نشناسیدی. ۲۷ اونی کی بعد از من آیه، من لایقه واکودن اونه کفشه بندم نی.م.»
۲۸ اشان همه در بیت عنیا واقع در او طرفه اردن رودخانه رخ بده، جایی کی یحیی تعمید دیی.

خدا برّه

۲۹ فردایه او روز، یحیی چون عیسایه بیده کی اونه طرف امون دره، بوگفته: «انه برّه یه خدا کی گناه از دنیا اوسنه! ۳۰ آن، اونی ایسه کی من درباریه اون بوگفتم؛ (بعد از من مردی آیه کی بر من برتری داشتی، چونکی قبل از من وجود داشتی.) ۳۱ من خودمم اونه نشناختیم، اما هنه وستی بموم کی آبه امره تعمید بدم تا اون، اسرائیلره ظاهره به.» ۳۲ پس یحیی شهادت بده و بوگفته: «روحه بیدم کی کبوتره مانستن از آسمان فرود بمو و بر اون قرار بیگفته. ۳۳ من خودمم اونه نشناختیم، اما اونی کی مره اوسه کوده تا آبه امره تعمید بدم، مره بوگفته کی: (هر وخت بیده یی کی روح بر کسی فرود بمو و بر اون قرار بیگفته، بدان اون، اونی ایسه کی روح القدس امره تعمید دهه.) ۳۴ و من بیدم و شهادت دهم کی آن خدا پسره!»

عیسی اولین شاگردان

۳۵ فردایه او روز، ایبار دیگر یحیی خو دوتا شاگردانه امره ایسه بو. ۳۶ اون عیسایه کی راه شوئون دوبو، نیگاه بوکوده و بوگفته: «انه، خدا برّه!» ۳۷ وختی اونه دوتا شاگرد، انه حرفه بیشنوستیدی، از عیسی دونبالسر راه دکفتیدی. ۳۸ عیسی خو رویه و اگردانه و بیده کی از اونه دونبالسر امون دریدی. اوشانه بوگفته: «چی خوییدی؟»
بوگفتیدی: «ای اوستاد، تی خانه کویه ایسه؟»
۳۹ جواب بده: «باید و بیدینید!» پس بوشوییدی و بیده ییدی کی کویه خانه داره و او روز اونه امره سر بوکودید.
او لحظه ساعته چهاره بعد از ظهر بو.

۴۰ ایتا از او دو نفر کی یحیی حرفانه بیشنوسته بو و عیسی دونبالسر بوشو، آندریاس، شمعون پطرس برار بو. ۴۱ اون اول خو برار شمعون پیدا بوکوده و اونه بوگفته: «امان مسیحه (کی اونه معنی مسح بوبوسته یه) پیدا بوکودیم.» ۴۲ و اونه عیسی ورجه ببرده. عیسی اونه نیگاه بوکوده و بوگفته: «تو شمعون پطرس، یوحنا پسری. اما (کیفا) دوخوآده بی» (کی اونه معنی صخره یه).

عیسی فیلیپس و نتائیل به خو شاگردی دعوت کونه

۴۳ روز بعد عیسی خواستی کی به ولایته جلیل بشه. فیلیپسه پیدا بوکوده و اونه بوگفته: «می دونبال بیا!» ۴۴ فیلیپس اهله بیت صیدا بو، آندریاس و پطرس همشهری. ۴۵ اون نتائیل پیدا بوکوده و بوگفته: «اون کسی کی موسی در تورات درباریه اون بوگفته و پیامبرانم بینویشتیدی، پیدا بوکودیم! اون عیسی، یوسفه پسر از شهر ناصره یه!»

۴۶ نَتَّائِيل اونه بوگفته: «مگر به، کی از ناصره چیزه خوبی بیرون بایه؟»

فیلیپس جواب بده: «بیاً و بیدین.»

۴۷ وختی عیسی بیده کی نَتَّائِيل اونه طرف آمون دره، درباره یه اون بوگفته: «حقیقتاً کی آنه او مردِ اسرائیلی کی

در اون هیچ مکر و حیلایی پیدا نییه!»

۴۸ نَتَّائِيل اونه بوگفته: «مره از کویه شناسی؟»

عیسی جواب بده: «قبل از اونکی فیلیپس تره دوخوانه، وختی کی درخته انجیره زیر ایسه بی، تره بیدم.»

۴۹ نَتَّائِيل جواب بده: «اوستاد تو خدا پسری! تو اسرائیله پادشاهی!»

۵۰ عیسی در جواب بوگفته: «آیا بخاطره آنکی بوگفتم تره درخته انجیره زیر بیدم، ایمان بأوردی؟ از آن به بعد

چیزانه بزرگتری دینی.» ۵۱ بعداً بوگفته: «آمین، آمین* شمره گم کی آسمان بازه به و خدا فرشته یانه در حالی کی بر

انسانه پسر بیزیر آیددی و به آسمان شیدی، دینیدی.»

معجزه یی عروسی میان

۲ سۆمین روز قانایه جلیل میان عروسی بو و عیسی مارم او یه ایسه بو. ۲ عیسی و اونه شاگردانم به عروسی دعوت بوبوسته بید. ۳ وختی کی شراب تمامه بوسته، عیسی مار، عیسیایه بوگفته: «آشان د شراب ناریدی.»

۴ عیسی اونه بوگفته: «بانو، مره چی به آ کاران؟ می وخت هنوز فَنَرسه.»

۵ اونه مار پیشخدمتانه بوگفته: «هر چی شمره گه، بوکونید.»

۶ او یه شیش تا خمیره سنگی نهه بو کی برای رسمه تطهیره یهودیان* به کار آمویی و هر کدام ظرفیته دو یا سه تا

پیمانه یه* داشتی. ۷ عیسی خدمتکارانه بوگفته: «آ خمیره یانه از آب پُره کونید.» پس اوشانه لبالب پُره کودیدی. ۸ بعداً

اوشانه بوگفته: «الآن ایچه از اون اوسنید و صاحبه مجلسه ره ببرید.» اوشانم هوطو بوکودیدی.

۹ صاحبه مجلس ناستی کی اونه از کویه بأوردیدی، ولی خدمتکارانی کی اونه اوسده بید، دانستیدی. اون وخت

آبی کی شراب بوبوسته بو بیچیشته، داماده دوخوآده ۱۰ و اونه بوگفته: «همه اول شرابه نابه آوریدی و پذیرایی کونیدی

و وختی مهمانان مسته بیدی، بعداً شرابه ارزانتره آوریدی؛ اما تو شرابه نابه تا آلحظه بدآشتی!»

۱۱ اطویی عیسی خو اولین معجزه یه قانایه جلیل میان انجام بده و خو جلاله نیشان بده و اونه شاگردان به

اون ایمان بأوردیدی.

۱۲ بعد از اون، خو مار و خو براران و شاگردانه آمره به کفرناحوم بوشو و چند روزی یه در او یه پیسه بیدی.

عیسی معبده میان

۱۳ چونکی یهودیانه عیده پَسَخ نزدیک بو، عیسی به اورشلیم بوشو. ۱۴ معبده صحن میانی بیده کی تعدادی به

فروخته گاو و گوسفند و کبوتر مشغولیدی و صرافانم به کاسبی نیشته بید. ۱۵ پس، از طناب شلاق چاکوده

اوشانه با همه یه گاوان و گوسفندان از معبد بیرونه کوده و صرافانه سکه یانه، زمینه رو فوکوده و اوشانه میزانه

واگردانه ۱۶ و کبوتر فروشانه بوگفته: «آشانه از آیه بیرون ببرید و می پُره خانه یه به محل کاسبی تبدیل نوکونید!»

* ۵۱:۱ اصطلاحه آمین، یهودیان وختی کی کلامی یه ایشنوستیدی به زبان آوردیدی و اونه معنی آنه کی «هطو به» یا به «حقیقت هطو ایسه.»

بعداً مسیحیان آمین در آخره دعا یا بعد از ایشنوسته کلامه خدا به کار بردیدی ولی عیسی با به کار بردنه اون در اوله بعضی از خو گفته یان به درستی و صحته خو کلام تأکید کودی.

* ۶:۲ یهود مذهبه میان، یهودیان از آب بدن و وسایله پاکه وستی استفاده کودیدی.

* ۶:۲ هر پیمانه ۷۵-۱۱۵ لیتر جا داشتی.

۱۷ اون وخت اونه شاگردان به یاد باوردیدی کی بینویشته بویسته بو: «غیرتی کی تی خانه وستی دارم، مره سوزنه.»

۱۸ پس یهودیان بخاطره آ کاران اونه بوگفتیدی: «چی معجزه‌یی امره نیشان دیهی کی بدانیم تو اجازه‌یه آ کارانه داری؟»

۱۹ عیسی در جوابه اوشان بوگفته: «شومان آ معبده خرابه کونید من سه روز اونه دوباره چاکونم.»

۲۰ یهودیان اونه بوگفتیدی: «آ معبده ساختن چهل و شیش سال طول بکشه، و الان تو خوایی سه روز اونه چاکونی؟» ۲۱ ولی معبدی کی عیسی از اون حرف زه‌یی، خودشه بدن بو. ۲۲ پس وختی کی از مُردیان ویریشه، اونه شاگردان آ گفته‌یه به یاد باوردیدی و به کیتابه مقدس و اونه حرفان ایمان باوردیدی.

۲۳ وختی کی عیسی عیده پسخره اورشلیمه میان ایسه بو، خیلی‌یان بخاطره معجزاتی کی انجام بده بو، به اونه نام ایمان باوردیدی. ۲۴ اما عیسی به اوشانه ایمان اعتماد ناشتی، چونکی همه‌یه شناختی ۲۵ و لازم نوبو کسی درباریه انسان چیزی اونه بگه، چونکی خودش دانستی کی انسانه دورونی چی نهه!

عیسی نیکودیموس امره ملاقات بوکوده

۳ مردی بو از فرقه‌یه فریسی، نیکودیموس نام، از حاکمانه یهود. ۲ اون ایتا شب عیسی ورجه بمو و اونه بوگفته: «اوستاد! دانیمی کی تو معلمی ایسی کی از خدا طرف بمویی، چونکی هیچکی نتانه معجزاتی‌یه کی تو انجام دیهی، انجام بده، بجز اونکی خدا اونه امره بیه.»

۳ عیسی در جواب بوگفته: «آمین، آمین، تره گم تا کسی از نو به دنیا نایه، نتانه خدا پادشاهی‌یه بیدینه.»

۴ نیکودیموس اونه بوگفته: «کسی کی پیره، چوطو تانه دوباره به دنیا بایه؟ آیا تانه به خو ماره شکم واگرده و دوباره به دنیا بایه؟»

۵ عیسی جواب بده: «آمین، آمین تره گم تا کسی از آب و روح به دنیا نایه، نتانه وارده خدا پادشاهی بیه. ۶ اونچی کی از انسان به دنیا بایه، جسمانی‌یه و اونچی کی از روح به دنیا بایه، روحانی‌یه. ۷ تعجب نوکون کی بوگفتم باید از نو به دنیا بایید! ۸ باد هر جایی کی بخوایه، حرکت کونه و اونه صدایه ایشونی، اما نانی کی از کویه آیه و به کویه شه. هوطویه هر کسی کی از روح به دنیا بایه.»

۹ نیکودیموس از اون وورسه: «آ چیز چوطو ممکنه؟»

۱۰ عیسی جواب بده: «تو اسرائیله معلمی و آ چیزانه متوجه نییی؟ ۱۱ آمین، آمین، تره گم امان از اونچی کی دانیم، حرف زیم و اونچی کی بیده‌یم، شهادت دیهیم، اما شومان آمی شهادته قبول نوکونیدی. ۱۲ وختی شیمی امره درباریه اموره زمینی حرف بزم، باور نوکودیدی، چوطو باور کونیدی اگر شیمی امره از اموره آسمانی بگم؟ ۱۳ هیچکس به آسمان بوجور نوشو، مگر اونی کی از آسمان بیزیر بمو، یعنی انسانه پسر. ۱۴ هوطویی کی موسی بیابانه میان ماره مجسمه‌یه بلنده کوده تا مردم بیدینید و از مرگ نجات پیدا بوکونید، هوطویی هم انسانه پسر باید بلنده کوده بیه تا مردم بیدینید و نجات پیدا بوکونید. ۱۵ تا هر کسی کی به اون ایمان باوره، زندگی‌یه آبدی بداره.»

۱۶ «چونکی خدا دنیایه اونقدر محبت بوکوده کی خو یگانه پسره فده، تا هرکی به اون ایمان باوره هلاکه نبه، بلکی زندگی‌یه آبدی بداره. ۱۷ چونکی خدا خو پسره اوسه نوکوده تا مردمه دنیایه محکوم بوکونه، بلکی اوسه کوده تا توسطه اون نجات پیدا بوکونید.»

۱۸ «هرکی به اون ایمان دأره، محکوم نیبه، اما هرکی به اون ایمان نأره، از هه الانم محکوم بوبوسته، چونکی به خدا یگانه پسر نام ایمان نأورده. ۱۹ و محکومیت در آنه کی نور به جهان بمو، اما مردم تاریکی به بیشتر از نور دوست داشتیدی، چونکی آشانه کاران بد ایسه. ۲۰ چونکی هر کسی بدی کونه، از نور نفرت دأره و نوره طرف نأیه، مبادا اونه کاران آشکاره به و رسوا بیه. ۲۱ اما اونی کی در راستی زندگی کونه، نوره طرف آیه تا آشکاره به، کی خو کارانه به یاری به خدا انجام بده.»

یحیی خو آخرین شهادته درباره یه عیسی دهه

۲۲ بعد از اون، عیسی خو شاگردانه آمره به دهاته اطرافه یهودیه بوشو، اون چند روزی اویه پیسه و مردمه تعمید بده. ۲۳ یحیایم عینون میان، نزدیکه سالیم، تعمید دبی، چونکی در اویه آب زیاد بو و مردم آموییدی و تعمید گیتیدی. ۲۴ اون وختی بو کی یحیی هنوز به زندان دنکفته بو. ۲۵ ایدفعه بین یحیی شاگردان و ایتا یهودی، رسمه تطهیره وستی بحثی به وجود بمو. ۲۶ پس یحیی ورجه بموییدی و اونه بوگفتیدی: «اوستاد، اونی کی تی آمره او طرفه رود اوردن ایسه بو و تو درباره یه اون شهادت دبی، الان خودش تعمید دهه و همه اونه ورجه شیدی.»

۲۷ یحیی در جواب بوگفته: «هیچکی نتانه چیزی به دست باوره مگر اونکی از آسمان به اون عطا بیه. ۲۸ شومان خودتان شاهدید کی من بوگفتم کی من مسیح نییم، بلکه پیشاپیشه اون روانه بوبوستم. ۲۹ عروس داماده شینه، اما داماده رفق کی کنار ایسه به اون گوش کونه، و از ایشونسته داماده صدا، شادی به زیادی کونه. می شادی بم اطویی تکمیله بوسته. ۳۰ اون باید جلال پیدا بوکونه و من باید کوچیکه بم.»

۳۱ «اون کی از آسمان آیه، از همه بالاتره، اما اونی کی از زمین ایسه، زمینی به و از چیزانه زمینی حرف زنه. اونی کی از آسمان آیه، از همه بالاتره. ۳۲ اون از اونچی کی بیده و بیشونسته شهادت دهه، اما هیچکی اونه شهادته قبول نوکونه. ۳۳ کسی کی اونه شهادته قبول بوکونه، بر راستی به خدا مهر تأیید بزه. ۳۴ چون اونی به کی خدا اوسه کوده، خدا کلامه بیان کونه، چون خدا خو روحه به یک میزان عطا نوکونه. ۳۵ پتر پسره محبت کونه و همه چیزه به اون بیسپرده. ۳۶ اونی کی به پسر ایمان دأره زندگی به ابدی دأره، اما اونی کی از پسر اطاعت نوکونه، زندگی به ابدی به نیدینه، بلکه زیر غضبه خدا مانه.»

عیسی و زنه سامری

۴ وختی عیسی بفهمسته کی فریسیان بیشونستیدی کی اون بیشتر از یحیی شاگردان بساخته و اوشانه تعمید دهه، ۲ گر چی عیسی شاگردان تعمید دیدی، نه خودش، ۳ یهودیه به ترکه کوده و ایبار دیگر به طرفه جلیل بوشو. ۴ و بایستی از سامره رده بوسته بی. ۵ پس به ایتا شهر از سامره کی اونه نام سوخار بو، فرسه؛ نزدیکه او تیکه زمینی کی یعقوب خو پسر یوسفه فده بو. ۶ یعقوبه چاه اویه نهه بو و عیسی کی از سفر خسته بوسته بو، چایه کنار بینشته. حدوداً ساعت دوازده ظهر بو.

۷ در اوخت زنی از مردمانه سامره آب فکشنه وستی بمو. عیسی اونه بوگفته: «ایچه آب مره فدن.»^۸ او وخت اونه شاگردان بوشو بید شهر، غذا تهیه بوکونید.

۹ زن اونه بوگفته: «چوطو تو کی یهودی ایسی، از من کی ایتا زنه سامرییم، آب خوایی؟» چونکی یهودیان سامریانه آمره هیچ معاشرتی ناشتیدی.

۱۰ عیسی در جواب بوگفته: «اگر بخششه خدایه بدانستی بی و دانستی کی چه کسی از تو آب خوایه، تو خودت از اون خواستی تره آبه روانی کی حیات بخشه، عطا بوکونه.»

۱۱ زن اونه بوگفته: «ای سرور، سطل ناری و چایم خیلی گوده، پس آبه روان از کویه اوری؟» ۱۲ آیا تو از امی پتر یعقوبم پیله تری کی آچایه آمره فده و خودش و اونه پسران و اونه گاو و گوسفندان از او چاه آب خوردیدی؟»

۱۳ عیسی بوگفته: «هر کسی از آب بوخوره، بازم تشنه به. ۱۴ اما هر کی از او آبی کی من اونه قدم بوخوره، هرگز تشنه نیبه. چونکی آبی کی من اونه قدم، در اون چشمه یه آبی به، کی تا زندگی یه ابدی جوشانه!»

۱۵ زن بوگفته: «ای سرور، از آب مره فدن تا د تشنه نیم و آب فکشنه ره آیه نایم.»

۱۶ عیسی بوگفته: «بوشو تی مرد دوخوان و واگرد.»

۱۷ زن جواب بده: «مرد نارم.»

عیسی بوگفته: «راست گی کی مرد ناری. ۱۸ چونکی پنج تا مرد دأشتی و اونم کی الان داری تی مرد نی به. اونچی کی بوگفتی درسته!»

۱۹ زن بوگفته: «ای سرور، دینم کی تو ایتا نبی ایسی! ۲۰ امی پتران آ کوه رو عبادت کودیدی، اما شومان یهودیان، گیدی جایی کی باید در او یه عبادت بوکونید، اورشلیمه.»

۲۱ عیسی بوگفته: «ای زن، باور بوکون زمانی فرسه کی پتره نه آ کوه رو عبادت کونیدی، نه اورشلیمه میان. ۲۲ شومان اونچی یه کی نشناسیدی عبادت کونیدی، اما امان اونچی یه کی شناسیم عبادت کونیم، چونکی نجات به وسیله یه قومه یهود فراهم به. ۲۳ اما زمانی آبه و الانم او زمان فرسه کی عبادت کونده یانه حقیقی، پتره در روح و راستی عبادت کونیدی، چونکی پتر به دونباله آجور عبادت کونده یان ایسه. ۲۴ خدا روحه و اونه عبادت کونده یان باید اونه در روح و راستی عبادت بوکونید.»

۲۵ زن بوگفته: «دانم کی مسیح (یعنی مسیح بو بوسته) آیه. وختی اون بایه، همه چیزه آمره خبر دهه.»

۲۶ عیسی اونه بوگفته: «من کی تی آمره حرف زئن درم، هونم.»

۲۷ او لحظه عیسی شاگردان از راه فرسه بیدی و از آنکی اون ایتا زنه آمره حرف زئن دوبو، تعجب بوکودیدی. اما هیچکی ونورسه کی: «چی خوایی؟» یا «چره او زنه آمره حرف زنی؟» ۲۸ اون وخت زن خو کوزه یه جا بنه و به شهر بوشو و مردمه بوگفته: ۲۹ «باید مردی یه بیدیند کی هر چی کی تا الان بوکوده بوم، مره بوگفته. آیا امکان ناره کی اون مسیح ببه؟» ۳۰ پس اوشان از شهر بیرون بمویدی و عیسی ورجه بوشو بیدی.

۳۱ میان، شاگردان از اون خواهش بوکودیدی و بوگفتیدی: «اوستاد چیزی بوخور!»

۳۲ اما عیسی اوشانه بوگفته: «من خوراک، خوردنه درم کی شومان از اون چیزی نانیدی.»

۳۳ شاگردان همدیگره بوگفتیدی: «مگر کسی اونه ره خوراک باورده؟»

۳۴ عیسی اوشانه بوگفته: «می خوراک انه کی اراده یه او کسی یه کی مره اوسه کوده بجا باورم و اونه کاره به کمال برسأنم. ۳۵ آیا آ حرفه نیشونستیدی کی: (چهار ماه بیشتر به وخته درو نمأنسته)؟ اما من شمره گم، شیمی چشمانه واکونید و بیدیند کی الان مزرعه یان آماده یه درویه. ۳۶ الان دروگر خو مزده فیگیره و حاصلی برای زندگی یه ابدی به دست آورده، تا اون کی بکاشته و اون کی درو بوکوده، با هم شاد ببید. ۳۷ در آیه آ گفته درسته کی: (اینفر کاره، و اینفر دیگر درو کونه). ۳۸ من شمره اوسه کودم تا محصولی یه درو بوکونید کی شیمی دسترنج نی به. دیگران سخت کار بوکودیدی و شومان اوشانه دسترنجه برداشت کونیدی.»

۳۹ پس به دونباله شهادته او زنی کی بوگفته بو: «هرچی کی تا الآن بوکوده بوم، مره بوگفته»، خیلی از سامریانه ساکنه او شهر به عیسی ایمان بأوردیدی. ۴۰ وختی کی او سامریان عیسی ورجه بمویدی، از عیسی بخواستیدی کی اوشأنه ورجه بیسه. پس دو روز اویره بیسه. ۴۱ و خیلی یانم بخاطره ایشونسته اونه حرفان ایمان بأوردیدی. ۴۲ اوشأن او زنه بوگفتیدی: «تنها دِ بخاطره تی حرفان ایمان ناوریم، چونکی امان خودمان اونه حرفانه بیسنوستیم و دانیم کی حقیقتاً اَ مرد نجات‌دهنده‌یه دنیا‌یه.»

عیسی جلیل میان

۴۳ بعد از دو روز، عیسی از اویره به جلیل بوشو. ۴۴ (قبلاً خودش بوگفته بو کی: «نبی در خودشه محل احترام ناره.») ۴۵ وختی به جلیل فرسه، جلیلان اونه به گرمی قبول بوکودیدی، چونکی اوشأن بخاطره عید به اورشلیم بوشو بید و اونچی‌یه کی عیسی اویره انجام بده بو، بیده بید.

شفایه ایتا درباری پسر

۴۶ بعد از اون، عیسی دوباره به قانایه جلیل بوشو، اویره کی آبه تبدیل به شراب بوکوده بو. در اویره ایتا از افسران ایسه بو کی پسری مریض کفرناحوم میان داشتی. ۴۷ وختی بیسنوسته کی عیسی از یهودیه به جلیل بمو، به اونه دئن بوشو و منت بوکوده کی بایه اونه پسره کی در حال مرگ بو، شفا بده. ۴۸ عیسی اونه بوگفته: «تا معجزات و چیزانه عجیب نیدیند، ایمان ناوردیدی!» ۴۹ او مرد بوگفته: «ای سرور قبل از اونکی می زای بیمیره، بیاً.» ۵۰ عیسی اونه بوگفته: «بوشو، تی پسر زنده مانه.» او مرد عیسی کلامه قبول بوکوده و به راه دکفته. ۵۱ هنوز راه میان ایسه بو کی اونه خدمتکاران بمویدی و بوگفتیدی: «تی پسر زنده و سالمه.» ۵۲ از اوشأن وورسه: «چی ساعتی اون شفا پیدا بوکوده؟» بوگفتیدی: «دیروز ساعت یک بعد از ظهر تب، اونه وله کوده.» ۵۳ او وخت پئر بفهمسته کی آن هو ساعتی بو کی عیسی اونه بوگفته بو: «تی پسر زنده مانه.» پس خودش و اونه تاممه خانواده ایمان بأوردیدی. ۵۴ آن دو مین معجزه‌یی بو کی عیسی وختی کی از یهودیه به جلیل بمو بو، انجام بده.

شفایه مردِ علیل

۵ بعد از مدتی عیسی بخاطره ایتا از یهودیانه عید به اورشلیم بوشو. ۲ اورشلیمه میان، «دروازه‌یه گوسفنده» کنار حوضی نهه کی به زبانه عبرانیان* «بیت حسدا» گیدی و پنج‌تا ایوانه سر بسته داره. ۳ در اویره خیلی از علیلان، مثله کوران، شلان و افلیجان خوفتیدی، [و منتظره حرکت آب بیدی. ۴ چونکی هرچند وخت ایبار ایتا فرشته‌یه خداوند آمویی کی آبه حوضه به حرکت باوره. اولین نفری کی بعد از به حرکت آمونه آب وارده اون بوستی، از هر مرضی کی داشتی، شفا پیدا کودی.] ۵ میانی مردی ایسه بو کی سی و هشت سال زمینگیر بو. ۶ وختی عیسی بیده اون اویره خوفته، بفهمسته کی خیلی وخته به آحال دوچاره. از اون وورسه: «آیا خوایی کی تی سلامتی‌یه به دست باوری؟» ۷ مرد علیل بوگفته: «ای سرور، کسی‌یه نارم کی وختی آب به حرکت آیه، مره حوضه میان توده. تا ایم خودمه به اویره فرسانم، کسه دیگری پیشتر از من آبه میان دکفه.»

^۸ عیسی او نه بوگفته: «ویریز، تی جایه جمع کون و راه بوشو.»
^۹ او مرد در هو لحظه خو سلامتی به دست بأورده و خو جایه جمع کوده و شروع بوکوده به راه شوئون.
 او روز، شبّات* بو. ^{۱۰} پس حاکمانه یهود او مردی به کی شفا پیدا بوکوده بو، بوگفتیدی: «امروز روز شبّات و تو اجازه ناری کی تی جایه جمع کونی!»
^{۱۱} اون جواب بده: «اونی کی مره شفا بده مره بوگفته، (تی جایه جمع کون و راه بوشو).»
^{۱۲} از اون وورسه ییدی: «اونی کی تره بوگفته تی جایه جمع کون و راه بوشو، کی بو؟»
^{۱۳} اما او مردی کی شفا پیدا بوکوده بو، نأستی کی اون کی ایسه. چونکی عیسی جمعیه میان ناپدیده بوسته بو.
^{۱۴} مدتی بعد، عیسی او مرد معبده میان پیدا بوکوده و او نه بوگفته: «الآن کی تی سلامتی به پیدا بوکودی، د گناه نوکون تا از اونی کی بی بدتره نیبی.» ^{۱۵} او مرد بوشو و یهودیانه بوگفته: «اونی کی مره شفا بده، عیسایه!»

قدرت و اقتداره خدا پسر

^{۱۶} به آ دلیل بو کی حاکمانه یهود عیسایه آزار دئیدی، چونکی در روز شبّات دست به آجور کاران زهیی. ^{۱۷} عیسی جواب بده: «می پتر هنوز کار کونه، منم کار کونم.» ^{۱۸} به آ خاطر یهودیان بیشتر از قبل خوآستیدی کی او نه بوکوشید، چونکی نه تنها روز شبّات ایشکنهیی، بلکه خدایه خو پتر دوخوادی و خودشه خدا امره برابر دانستی.
^{۱۹} عیسی جواب بده: «آمین، آمین، شمره گم کی پسر از خودش هیچ کاری نتانه انجام بده مگر او کارایی کی پتر انجام دهه، پسر بیدینه. چونکی هرچی کی پتر کونه، پسر هم کونه. ^{۲۰} پتر پسره دوست دأره و هر کاری کی کونه، او نه نیشان دهه و کارایی از آن بزرگترم در آینده نیشان دهه تا شومان از تعجب مات بمأنید. ^{۲۱} هوطو کی پتر مُرده یانه ویریزانه و اوشانه زنده کونه، پسر هم هر کسی به کی بخوایه، زنده کونه. ^{۲۲} پتر کسی به داوری نوکونه، بلکه تمامه کاره داوری به پسر بیسپرده. ^{۲۳} تا همه پسره احترام بوکونید، هوطو کی پتره احترام نهیدی. کسی کی پسره احترام نوکونه، به پتری کی او نه اوسه کوده، احترام ننه. ^{۲۴} آمین، آمین، شمره گم هر کی می کلامه گوش بده و به کسی کی مره اوسه کوده ایمان بأوره، زندگی به ابدی دأره و محکومه نیبه، بلکه از مرگ به زندگی به ابدی انتقال پیدا کونه. ^{۲۵} آمین، آمین، شمره گم، زمانی فرسه، بلکه الانه کی مُرده یان، خدا پسره صدایه ایشنویدی و هر کی گوش بده، زنده به. ^{۲۶} چونکی هوطو کی پتر در خودش حیات دأره، خو پسر عطا بوکوده کی در خودش حیات بدأره. ^{۲۷} و او نه آ قدرته ببخشه کی داوری بوکونه، چونکی انسانه پسره. ^{۲۸} از آ حرفان تعجب نوکونید، چونکی زمانی فرسه کی همه به اوشانی کی در قبرییدی، او نه صدایه ایشنویدی و بیرون آیدی. ^{۲۹} اوشانی کی خوبی بوکوده بید، برای قیامتی کی خو دونبال زندگی ابدی به دأره. اوشانی کی بدی بوکوده بید، برای قیامتی کی خو دونبال مکافاته دأره. ^{۳۰} من از خودم هیچ کاری نتانم بوکونم، بلکه از اونچی کی ایشنوم، داوری کونم و می داوری یم عادلانه، چونکی به دونبال انجامه می خوآسته یان نییم، بلکه خوآیم خوآسته یه اونی به کی مره اوسه کوده انجام بدم.»

عیسی شاهدان

^{۳۱} «اگر خودم مره شهادت بدم، می شهادت اعتبار ناره. ^{۳۲} اما کسی دیگری ایسه کی مره شهادت دهه و دانم کی او نه شهادت در مورده من معتبره. ^{۳۳} البته شومان کسانیه یحیی ورجه اوسه کودیدی و اون بر حقیقت شهادت بده. ^{۳۴} نه بخاطره آنکی من انسانه شهادته قبول بوکونم، بلکه آ حرفانه زلم تا نجات پیدا بوکونید. ^{۳۵} یحیی چراغی بو روشن و نورانی و شومان خوآستیدی کی زمانی او نه نوره میان خوش ببید. ^{۳۶} اما من شهادتی محکمتر از یحیی

* ۹:۵ شبّات، روز هفتمه هفته یه کی او روز میان یهودیان کار نوکونیدی و تمامه روز عبادت و استراحت کونیدی.

شہادت دارم، چونکی پٹر کارانی مرہ بیسپردہ تا بہ کمال برسائتم، یعنی آکارانی کی کونم، مرہ شہادت دہہ کی مرہ پٹر اوسہ کودہ۔^{۳۷} ہو پٹری کی مرہ اوسہ کودہ، خودش مرہ شہادت دہہ۔ شومان ہرگز اونہ صدایہ نیشونستیدی و اونہ رویہ نیدہییدی۔^{۳۸} اونہ کلامہ شیمی دیلہ میان ناریدی۔ چونکی بہ اونہ کی اونہ اوسہ کودہ ایمان ناریدی۔^{۳۹} ہہہ کیتابہ مقدسہ بہ دقت خوانیدی، چونکی فکر کونیدی توسطہ اون زندگی یہ ابدی داریدی، در حالی کی ہہہ کیتابانہ کی مرہ شہادت دہہ۔^{۴۰} اما نخواییدی می ورجہ بائید تا زندگی یہ ابدی پیدا بوکونید۔

^{۴۱} «جلالہ از آدمیان قبول نوکونم۔^{۴۲} اما شمرہ شناسم کی خدا محبتہ شیمی دیلہ دورون ناریدی۔^{۴۳} من بہ نام می پٹر بموم، اما شومان مرہ قبول نوکونیدی۔ اما اگر کسی دیگر کی بہ نام خودش باہہ، شومان اونہ قبول کونیدی۔^{۴۴} چوطو تانیدی ایمان باورید، در حالی کی ہمدیگرہ جلال دیہیدی۔ اما بہ دونبالہ جلالی کی از خدایہ یکتا ایسہ، نییدی؟^{۴۵} فکر نوکونید اون منم کی پٹرہ ورجہ شمرہ متہم کونم۔ شیمی متہم کونندہ موسایہ، ہونی کی شومان بہ اون امید دوستیدی۔^{۴۶} اگر موسایہ قبول داشتیدی، مرم قبول کودیدی، چونکی اون دربارہ یہ من بینویشتہ بو۔^{۴۷} اما اگر اونہ نیویشتہ یانہ باور ناریدی، چوطو می حرفانہ قبول کونیدی؟»

زیادہ بوستہ پنج تا نان و دوتا ماہی

مدتی بعد، عیسی بہ او طرفہ دریاچہ جلیل کی ہو دریاچہ تیربہ بو، بوشو۔^۲ گرویہ زیادہ اونہ دونبالسر بوشوییدی چونکی معجزاتی کی با شفایہ مریضان انجام بدہ بو، بیدہ بید۔^۳ پس عیسی تپہ جور بوشو و خو شاگردانہ امرہ اویہ بینیشتہ۔^۴ (یہودیانہ عیدہ پسخ نزدیک بو)۔^۵ وختی عیسی نیگاہ بوکودہ، بیدہ کی گرویہ زیادہ اونہ طرف امون دریدی، فیلیپسہ بوگفتہ: «از کویہ نان بیہینیم تا اشان بوخورد؟»^۶ عیسی آ حرفہ بوگفتہ چون خواستی اونہ امتحان بوکونہ و خودش بہتر دانستی کی چی بوکونہ۔

^۷ فیلیپس جواب بدہ: «دیویست دینار نانم اوشانہ سترہ نوکونہ، حتی اگر ہر کدامہ اوشان ایچہ نان بوخورد۔» (دیویست دینار، او موقع حدودہ ہشت ماہہ کارگرہ مزد بو)۔

^۸ ایٹا دیگر از شاگردان بہ نام اندریاس کی شمعون پطرس برار بو، بوگفتہ: «ایٹا پسر بچہ ایسہ کی پنج تا نانہ جو و دوتا ماہی دارہ، اما آن، چوطو آ گرویہ سترہ کونہ؟»

^{۱۰} عیسی بوگفتہ: «مردمہ بینیشانید۔» اویہ سبزہ زار زیاد بو۔ او جمعیت میان پنج ہزار نفر فقط مرد بید۔^{۱۱} اون وخت عیسی نانہ فیگفتہ و شکرگزاری بوکودہ و اونہ شاگردان، بین اوشانی کی نیشتہ بید، تقسیم بوکودیدی، و ماہی یانہ امرہیم ہو کارہ بوکودہ، بہ اندازہ یہی کی خواستیدی اوشانہ فدہ۔^{۱۲} وختی سترہ بوستیدی، خو شاگردانہ بوگفتہ: «ہر چی زیاد بمو خوردہ نانانہ جمع کونید تا چیزی از بین نشہ۔»^{۱۳} پس اوشانہ جمع کودیدی و از باقی ماندہ یہ او پنج تا نانہ جو کی جماعت بوخوردہ بید، دوازده تا زنبیل پُرہ بوستہ!

^{۱۴} مردم با دتہ آ معجزہ کی از عیسی ظاہرہ بوستہ، بوگفتیدی: «راستی، راستی کی اون ہو پیامبری ایسہ کی بایستی بہ جہان بمو بی۔»^{۱۵} عیسی وختی بفہمستہ کی اوشان تصمیم داریدی اونہ بہ زور پادشاہ بوکونید، او جایہ ترکہ کودہ و تنہایی بہ کویہ بوشو۔

عیسی آہہ رو راہ شہ

^{۱۶} غروب دم، اونہ شاگردان بہ سمتہ دریاچہ بیزیر بموییدی۔^{۱۷} ہوا تاریک بو و عیسی ہنوز اوشانہ امرہ نیسہ بو، اوشان سوار قایق بو بوستیدی و بہ او طرفہ دریاچہ، بہ طرفہ کفرناحوم بوشوییدی۔^{۱۸} اما در آ موقع، دریاچہ بخاطرہ وزشہ بادہ سختی کی آمویی بہ تلاطم دکفتہ۔^{۱۹} وختی بہ اندازہ پنج یا شیش کیلومتر پارو بڑہ بید، عیسایہ بیدہییدی

کی آبه رو راه شوئون دره و قایقه نزدیکه بوستن دره. پس هراسانه بوستیدی. ۲۰ اما عیسی اوشانه بوگفته: «منم، نترسید!» ۲۱ اون وخت خوآستیدی اونه سوار قایق بوکونید، کی قایق هو لحظه به مقصد فرسه.

عیسی، نانه حیاته

۲۲ روز بعد، جماعتی کی او طرفه دریاچه ایسه بید، بفهمستیدی کی بجز ایئا قایق، قایقه دیگری اویه ننه بو و دانستیدی کی عیسی خو شاگردانه امره اونه سوار نوبوسته بو، بلکی شاگردان تنهایی بوشو بید. ۲۳ اون وخت قایقانه دیگری از تیریه بمویدی و نزدیکه جایی فرسه بیدی کی اوشان بعد از شکرگزاریه عیسی، نان بوخورده بید. ۲۴ وختی مردم بفهمستیدی کی نه عیسی اویه ایسه و نه اونه شاگردان، او قایقانه سوار بوستیدی و به دونباله عیسی به کفرناحوم بوشو بیدی.

۲۵ وختی اونه او طرفه دریاچه پیدا بوکودید، اونه وورسه بیدی: «ای اوستاد، کی آبه بمویی؟»

۲۶ عیسی جواب بده: «آمین، آمین، شمره گم، می دونبال گردیدی نه به دلیله معجزاتی کی بیده بیدی، بلکی بخاطره او نانی کی بوخوردیدی و ستره بوستیدی. ۲۷ کار بوکونید اما نه خوراکه فانی ره، برای خوراکی کی تا زندگی یه ابدی باقی یه، خوراکی کی انسانه پسر شمره فده. چونکی بر پسره کی خدایه پتر، مهر تأیید بزه.»

۲۸ اون وخت از اون وورسه بیدی: «چی بوکونیم تا کارایی کی خدا خوآیه انجام بدیم؟»

۲۹ عیسی در جواب بوگفته: «کاری کی خدا خوآسته یه آنه کی به او کسی کی اون اوسه کوده ایمان بأورید.»

۳۰ بوگفتیدی: «چی معجزه یی امره نشان دیهی تا با اونه دشن، تره ایمان بأوریم؟ چی کونی؟ ۳۱ آمی پتران بیابانه میانی

متآیه* کی خوراکه آسمانی بو، بوخوردیدی هوطو کی بینویشته نه: (اون از آسمان اوشانه نان فده تا بوخوردید.)»

۳۲ عیسی جواب بده: «آمین، آمین، شمره گم، موسی نبو کی از آسمان او نانه شمره فده، بلکی می پتر بو کی نانه حقیقی یه از آسمان شمره فده. ۳۳ چونکی خدا نان، کسی یه کی از آسمان نازله به و به دنیا حیات بخشه.»

۳۴ پس بوگفتیدی: «آ نانه برای همیشه امره فدن.» ۳۵ عیسی اوشانه بوگفته: «من نانه حیات ایسم، هر کی می ورجه بآیه، هرگز گرسنه نیبه و هر کی مره ایمان بأوره، هرگز تشنه نیبه. ۳۶ ولی هوطو کی شمره بوگفتم، هرچند کی مره بیده بیدی، اما ایمان نأوریدی. ۳۷ هر کسی کی پتر، مره ببخشه، می ورجه آیه و هر کی می ورجه بآیه، هیچ وخت اونه از خودم دوره نوکونم. ۳۸ چونکی از آسمان بیزیر نموم کی می خوآسته یه عمل بوکونم، بلکی بموم تا خوآسته یه کسی یه کی مره اوسه کوده انجام بدم. ۳۹ و خوآسته یه کسی کی مره اوسه کوده آنه کی کسانیی یه کی اون مره ببخشه، هیچ کدومه از دست ندنم، بلکی اوشانه در روز آخر ویریزانم. ۴۰ و می پتره خوآسته آنه کی هر کسی کی پسره بیدینه به اون ایمان بأوره، از زندگی یه ابدی برخورداره به، و من اونه در روز آخر ویریزانم.»

۴۱ اون وخت یهودیان درباریه اون شروع به همهمه بوکودیدی، چونکی بوگفته بو: «من او نان ایسم کی، از آسمان نازله بوسته.» ۴۲ اوشان گفتیدی: «مگر آ مرد، عیسی، یوسفه پسر نی یه کی اونه پتر و ماره امان شناسیم؟ پس چوطو گه کی (از آسمان نازله بوستم)؟»

۴۳ عیسی در جواب بوگفته: «همدیگره امره همهمه نوکونید! ۴۴ هیچکس نتانه می ورجه بآیه مگر، پتری کی مره اوسه کوده اونه جذب بوکونه. من اونه در روز آخر ویریزانم. ۴۵ در کیتابه انبیا بمو کی: (همه از خدا تعلیم گیریدی.) پس هر کی از خدا بیشنوه و از اون تعلیم بیگیره، می ورجه آیه. ۴۶ هیچ کس پتره نیده، مگر اون کسی کی از طرفه خدا بمو؛ اون، پتره بیده. ۴۷ آمین، آمین، شمره گم، هر کی ایمان بأوره، از زندگی یه ابدی برخورداره. ۴۸ من نانه زندگی

* ۳۱:۶ نان کی خدا برای قومه اسرائیل بیابانه میان فده. تورات، کیتابه خروج، باب ۱۶، آیه ۴.

۴۵:۶ تورات، کیتابه ایشعیا، باب ۵۴، آیه ۱۳.

ایسم. ۴۹ شیمی پتران بیابانه میان مَنّایه بوخوردیدی، ولی به هر حال بمرَدیدی. ۵۰ اما نانی کی از آسمان نازله به، هر کی از اون بوخوره، نیمیره. ۵۱ اون نانه زنده من ایسم کی از آسمان نازله بوسته. هر کی آنانه بوخوره، تا ابد زنده مأنه. نانی کی من برای حیاته دنیا بخشم، می بدنه.»

۵۲ پس بحثه تندی حاکمانه یهوده میان به وجود بَمو کی: «ا مرد چوطو تأنه خو بدنه آمره فده تا بوخوریم؟»
 ۵۳ عیسی اوشأنه بوگفته: «آمین، آمین، شمره گم کی تا انسانه پسره بدنه نوخوید و اونه خونه نوشید، در خودتأن زندگی ابدی نأریدی. ۵۴ هر کی می بدنه بوخوره و می خونه بنوشه، زندگیه ابدی دأره و من در روز آخر اونه ویریزنم. ۵۵ چونکی می بدن خوراکه حقیقی و می خون نوشیدنی به حقیقیه. ۵۶ کسی کی می بدنه خوره و می خونه نوشه در من ساکنه به و منم در اون ساکنه بم. ۵۷ هوطو کی پتره زنده مره اوسه کوده منم به می پتر زندهیم، اونی کی مره خوره، توسطه من زنده مأنه. ۵۸ آن، نانی به کی از آسمان نازله بوسته، نه مثله اونچی کی شیمی پتران بوخوردیدی و به هر حال بمرَدیدی؛ بلکه هر کی از آنان بوخوره، تا ابد زنده مأنه.» ۵۹ عیسی آ حرفأنه زمانی بوگفته کی کفرناحومه کنیسه میان تعلیم دبی.

عیسی شاگردان عیسایه ترکه کودید

۶۰ خیلی از اونه شاگردان با ایشونوسته آ حرفان بوگفتیدی: «آ تعلیم خیلی سخته، کی تأنه اونه قبول بوکونه؟»
 ۶۱ عیسی دانستی کی اونه شاگردان درباره یه اونه حرفان هممه کودن دریدی. اوشأنه بوگفته: «آیا آن باعثه شیمی انحراف به؟ ۶۲ پس اگر انسانه پسره بیدیند کی به خو جایه اول صعود بوکونه، چی کونیدی؟ ۶۳ روحه کی زنده کونه، جسم فایده یی نأره. حرفانی کی من شمره بوگفتم، روح و زندگی به. ۶۴ اما بعضی از شومان ایسه ییدی کی ایمان نأوریدی.» عیسی از اول دانستی کی چی کسانی ایمان نأوریدی و کی به کی اونه به دشمن تسلیم کونه. ۶۵ بعد از اون، بوگفته: «هنه وستی شمره بوگفتم کی هیچکس نتأنه می ورجه بآیه، مگر آنکی از پتره طرف به اون عطا بوبوسته بی.»
 ۶۶ در آ زمان خیلی از اونه شاگردان واگردستیدی و د اونه همراهی نوکودیدی. ۶۷ پس عیسی او دوازده شاگرده کی قبلاً انتخاب بوکوده بو بوگفته: «آیا شومانم خوآیدی بیشید؟»
 ۶۸ شمعون پطرس جواب بده: «ای سرور، کی ورجه بیشیم؟ کلماته زندگی به ابدی تی ورجه نهه. ۶۹ و آمان ایمان بأوردیم و دانیم کی تویی او قدوس از پیشه خدا.»
 ۷۰ عیسی اوشأنه جواب بده: «مگر شومان دوازده نفره من انتخاب نوکودم؟ با آ حال ایتا از شومان از ابلیسه.»
 ۷۱ اون به یهودا، شمعون اسخریوطی پسر، اشاره کودی، چونکی ایتا از او دوازده نفر بو کی بعد از مدتی عیسایه به دشمن تسلیم کودی.

عیسی عیده خیمه یان شوئون دره

از اون به بعد عیسی جلیل میان گردستی، نخواستی یهودیه میان بیسه، چونکی حاکمانه یهود خواستیدی اونه بوکوشید. ۲ وختی عیده خیمه یان کی ایتا از یهودیانه عید بو، نزدیکه بوسته، ۳ عیسی برأران اونه بوگفتیدی: «آیه ترکه کون و به یهودیه بوشو، تا تی هواداران کارایی کی کونی، بیدیند. ۴ چونکی هر کی خوآیه شناخته به، خلوتی کار نوکونه. تو کی آ کارانه کونی، دنیایه نیشان بدن.» ۵ چونکی حتی اونه برأرانم اونه ایمان نأورده بید.
 ۶ پس عیسی اوشأنه بوگفته: «می وخت هنوز فنرسه، اما شیمی ره هر وختی مناسبه. ۷ دنیا نتأنه از شومان متنفر به، اما از من نفرت دأره، چونکی من شهادت دهم کی اونه کاران، بده. ۸ شومان خودتأن به عید بیشید. من الآن نایم، چونکی می وخت هنوز فنرسه.» ۹ آنه بوگفته و جلیل میان بیسه.

۱۰ اما بعد از اونکی اونه برآران به عید بوشوییدی، خودشم بوشو، اما نه آشکارا بلکی خلوتی. ۱۱ پس حاکمانه یهود، عیده موقع اونه دونبال بیدی و وورسه ییدی: «او مرد کویه ایسه؟» ۱۲ درباره اونه مردمه میان همهمه زیاد بو. تعدادی گفتیدی: «مرد خوبی ایسه» و تعداده دیگرم گفتیدی: «نه، بلکی مردمه گمراهه کونه.» ۱۳ چون از حاکمانه یهود ترس داشتیدی، هیچکس درباره اونه آشکارا حرف نزه بی.

عیسی خانه یه خدا میان تعلیم دهه

۱۴ چون نیمی از عید بوگذشته بو، عیسی به صحن معبد بمو و شروع به تعلیم بوکوده. ۱۵ یهودیان تعجب بوکودیدی و وورسه ییدی: «آ مرد کی درسه الهی نخوانده، چوطو تانه آنقدر معلومات بدآره؟»

۱۶ عیسی در اوشانه جواب بوگفته: «می تعالیم از من نی یه، بلکی از کسی ایسه کی مره اوسه کوده. ۱۷ اگر کسی برآستی بخوایه کی اونه اراده یه انجام بده، فهمه کی اتعالیم از خدایه، یا آن کی من از خودم گم. ۱۸ اونی کی از خودش گه، به دونبال آنه کی خودش جلال بده، اما اونی کی خوایه کسی یه کی اونه اوسه کوده جلال بده، راستگه و در اونه هیچ ناراستی بی ننه. ۱۹ آیا موسی شریعته شمره فنده؟ اما هیچ کدام از شومان به اونه عمل نوکونیدی. پس چره خواییدی مره بوکوشید؟»

۲۰ مردم جواب بدیدی: «تره دیوبزه، کی یه کی تی کوشتنه دونبال ببه؟»

۲۱ عیسی در جوابه اوشان بوگفته: «من ایتم معجزه بوکودم و شومان همه تا از اونه ماته بوستیدی. ۲۲ موسی حکمه ختنه یه شمره فده - البته آن نه از طرفه موسی بو، بلکی از طرفه پترانه قوم بو - و طبق احکم، شومان شیمی پسرانه در روز شبات ختنه کونیدی. ۲۳ پس اگر انسان در روز شبات ختنه به تا موسی شریعت نشکفه، چره عصبانی بیدی از آنکی تمامه بدنه انسانی یه در روز شبات سلامتی ببخشم؟ ۲۴ سرسری داوری نوکونید، بلکی به حق داوری بوکونید.»

مردمه واکنش نسبت به عیسی حرفان

۲۵ پس بعضی از اهالی یه اورشلیم بوگفتیدی: «آیا آن هونی نی یه کی قصد دآریدی اونه بوکوشید؟ ۲۶ بیدینید چوطو آشکارا حرف زنه و اونه هیچی نیگیدی! آیا امکان دآره کی حاکمانه قوم آ حقیقته بفهمستیدی کی اونه هو مسیحه؟ ۲۷ آمان دانیم کی آ مرد از کویه بمو، وختی کی مسیح ظهور بوکونه، کسی تانه کی از کویه آیه.»

۲۸ اونه وخت عیسی موقعه تعلیم معبده میانی، با صدایه بلند بوگفته: «مره شناسیدی و دانیدی کی کویه شینم، اما من از طرفه خودم نموم؛ اونی کی مره اوسه کوده، حق و شومان اونه شناسیدی. ۲۹ اما من اونه شناسم، چونکی من از اونم و اونه مره اوسه کوده.» ۳۰ پس خواستیدی کی اونه گرفتاره کونید، اما هیچکی اونه دست درازه نوکوده، چونکی اونه وخت فرسه بو. ۳۱ به هر حال خیلی از مردم اونه ایمان باوردیدی. اوشان گفتیدی کی: «آیا وختی مسیح بایه، از آ مرد بیشتر معجزه کونه؟»

۳۲ اما فریسیانه گوش فرسه کی مردم درباره عیسی آجور همهمه کونیدی. پس سرانه کاهنان و فریسیان، قراولانه معبده اوسه کودیدی تا اونه گرفتاره کونید. ۳۳ اونه وخت عیسی بوگفته: «زمانه کمی شیمی آمره ایسم، از آن به بعد او کسی ورجه شم کی مره اوسه کوده. ۳۴ می دونبال گردیدی، اما پیدا نوکونیدی، و جایی کی من شم، شومان نتانیدی بائید.»

۳۵ پس یهودیان همدیگره گفتیدی کی: «آ مرد کویه شه کی آمان نتانیم اونه پیدا بوکونیم؟ نوکونه خوایه بشه یهودیانی ورجه کی بین یونانیان پراکنده ییدی و یونانیانه تعلیم بده. ۳۶ اونه منظور چی بو کی بوگفته (می دونبال گردیدی، اما نتانیدی پیدا بوکونید و جایی کی من ایسم، شومان نتانیدی بائید؟)»

عیسی حرفان در آخرین روز عید

۳۷ روز آخر کی روز بزرگه عید بو، عیسی بیسه و با صدایه بلند بوگفته: «هر کی تشنه‌یه، می ورجه بایه و آب بوخوره. ۳۸ هر کی به من ایمان باوره، هوطو کی کتابه مقدس گه، از اونه وجود چشمه‌یانه آبه زنده جاری به.» ۳۹ آ حرفه درباره‌یه روح بوگفته کی کسانی کی به اون ایمان باورید، او روحه پیدا کونیدی. چونکی روح هنوز عطا نوبسته بو، و عیسی هنوز جلال پیدا نوکوده بو.

مردمه اختلاف در مورد عیسی

۴۰ بعضی از مردم با ایشونسته آ حرفان گفتیدی کی: «راستی، راستی کی آمدرد هو پیامبره موعوده.» ۴۱ دیگران گفتیدی کی: «اون مسیحه!» اما گروهی دیگر وورسه‌ییدی: «مگر مسیح از جلیل ظهور کونه؟ ۴۲ مگر کتابه مقدس نوگفته کی مسیح از نسله داووده و از بیت‌لحم، دهی کی داوود در اون زندگی کودی، ظهور کونه؟» ۴۳ پس بخاطره عیسی مردمه میانی اختلاف دکفته. ۴۴ تعدادی خواستیدی کی اونه گرفتاره کونید، اما هیچکی اونه دست درازه نوکوده.

بی‌ایمانی رهبران دین

۴۵ پس قراولانه معبد و اگر دستیدی سرانه کاهنان و فریسیان و سرانه کاهنان از اوشان وورسه‌ییدی: «چره اونه نآوردیدی؟» ۴۶ قراولان جواب بدیدی: «تا الان مثله آمدرد کسی حرف نزه.» ۴۷ پس فریسیان بوگفتیدی: «مگر شومانم فریب بوخوردیدی؟ ۴۸ آیا از حاکمان یا فریسیان کسی ایسه کی اونه ایمان باورده بی؟ ۴۹ البته کی نه! اما مردمه نادان کی از شریعت چیزی نآیدی، ملعونیدی.» ۵۰ نيقودیموس کی پیشتر عیسی ورجه بوشو بو و ایتا از فریسیان بو، بوگفته: ۵۱ «آیا امی شریعت کسی به محکوم کونه، بدونه آنکی اول اونه حرفه بیشنوه و بدانه کی چی بوکوده؟» ۵۲ در جواب بوگفتیدی: «مگر تونم جلیلی‌یی؟ تحقیق بوکون و بیدین کی هیچ پیامبری از جلیل وینریزه!» ۵۳ بعد از اون، هر کی خودشه خانه بوشو. ۵۴ اما عیسی بوشو به کوهه زیتون.

بخششه زنه زناکار

۲ وخته سحر عیسی بازم به صحن معبد بمو. در اویه مردم همه اونه دور جمع بوستیدی عیسی بینشته و اوشانه تعلیم بده. ۳ در آ وخت علمایه دین و فریسیان، زنی‌یه کی در حینه زنا بیگفته بید، باوردیدی و اونه مردمه میان بدآشتیدی. ۴ عیسی بوگفتیدی: «اوستاد، آزنه در حینه زنا بیگفتیدی. ۵ موسی در شریعت، آمره حکم بوکوده کی آجور زناکان سنگسار ببید. اما تو چی گی؟» ۶ آنه بوگفتیدی تا اونه امتحان بوکونید تا ایتا بهانه‌یی بدآرید و اونه محکوم بوکونید. اما عیسی خو سره بیزیر توده و خو انگوشته آمره زمینه رو نیویشتی. ۷ اما چونکی اوشان بازم از اون سوال کودیدی، عیسی خو سره بلند کوده و اوشانه بوگفته: «از شیمی میانی هر کسی کی گناهی ناره، اولین سنگه اونه بزنه.» ۸ بازم خو سره بیزیر توده و زمینه رو نیویشتی.

۹ با ایشنوستن آحرف اوشآن، ایتا ایتا از بزرگترآن شروع بوکودیدی و از اویه بوشویدی و عیسی اویه او زنه آمره تنها بیسه. ۱۰ اون وخت عیسی خو سره بلنده کوده و اونه بوگفته: «ای زن، اوشآن کویه ایسه‌یدی؟ هیچکس تره محکوم نوکوده؟»

۱۱ جواب بده: «هیچکس، ای سرور.»

عیسی اونه بوگفته: «منم تره محکوم نوکونم. بوشو، و د گناه نوکون.»

عیسی نوره دنیایه

۱۲ پس عیسی ایبار دیگر مردمه آمره حرف بزه و بفرمأسته: «من نوره دنیا ایسم، هر کی از من پیروی بوکونه، هرگز در تاریکی راه نیشه، بلکه از نوره زندگی برخورداره به.»

۱۳ پس فرسیان اونه بوگفتیدی: «تو خودت، خودت‌ره شهادت دیهی، پس تی شهادت معتبر نی‌یه.»

۱۴ عیسی در جوابه اوشآن بوگفته: «هرچند کی من خودم، خودمه‌ره شهادت دهم، ولی می شهادت معتبره، چونکی دأنم از کویه بموم و به کویه شم، اما شومان نأیدی کی من از کویه بموم و به کویه شم. ۱۵ شومان فکره انسانی آمره داوری کونیدی، اما من کسی‌ره داوری نوکونم. ۱۶ ولی اگر داوری‌یم بوکونم، می داوری درسته، چونکی تنها نی‌یم، بلکه پئری کی مره اوسه کوده، می آمره‌یه. ۱۷ شیمی شریعت‌ه دورون بینویشته بو کی شهادته دوتا شاهد معتبره. ۱۸ من خودم مره شهادت دهم و می پئرم کی مره اوسه کوده، مره شهادت دهه.»

۱۹ اون وخت از عیسی وورسه‌یدی: «تی پئر کویه ایسه؟»

عیسی جواب بده: «نه مره شنأسیدی نه می پئره. اگر مره شنأختیدی می پئرم شنأختیدی.» ۲۰ عیسی آحرفانه زمانی کی در بیت‌الماله معبد تعلیم دبی، بیان بوکوده، اما هیچکس اونه دستگیر نوکوده چونکی اونه وخت هنوز فترسه بو.

عیسی حرفان درباره‌یه خودشه مرگ

۲۱ عیسی ایدفعه دیگر اوشآنه بوگفته: «من شم و شومان می دونبال گردیدی و شیمی گناهانه میان میریدی. او جایی کی من شم، شومان نتأید بآید.»

۲۲ پس یهودیان بوگفتیدی: «آیا تصمیم دأره کی خوره بوکوشه کی اطو گه: (او جایی کی من شم، شومان نتأید بآید؟)»

۲۳ عیسی آشأنه بوگفته: «شومان از بیزیریدی و من از بوجور. شومان از ادنیاید ولی من از ادنی نی‌یم. ۲۴ شماره بوگفتم کی شیمی گناهانه میان میریدی. چون اگر ایمان نأورید کی من ایسم کی ایسم،* در شیمی گناهان میریدی.»

۲۵ از اون وورسه‌یدی: «تو کی ایسی؟»

عیسی جواب بده: «هونی کی از اول شماره بوگفتم. ۲۶ خیلی چیزان درباره‌یه شومان دارم کی شماره بگم و شماره محکومه کونم، اما اونی کی مره اوسه کوده، حق و من اونچی‌یه کی از اون بیسنوستم، به دنیا بازم گم.» ۲۷ اوشآن نفهمستیدی کی از پئر اوشآن‌ره گفتن دره.

* ۲۴:۸ عبارت «من ایسم کی ایسم» خدا نام‌ره در تورات، کیتابه خروج، باب ۳، آیه ۱۴ بینویشته بوبوسته: «خدا موسی‌یه بوگفته: (ایسم اونی کی ایسم) و بوگفته بنی اسرائیله اطو بوگو: (ایسم مره شیمی ورجه اوسه کوده).» و تورات، کیتابه إشعیا، باب ۴۳، آیه ۱۰ بینویشته بوبوسته: «خداوند گه: (شومان می شاهدان ایسیدی و می بنده کی اونه انتخاب بوکودم تا بدأنید، به من ایمان بآورید و بفهمید کی من اون ایسم و پیش از من خدایی وجود ناشتی و بعد از من خدایی وجود نأره.)» هطو در باب ۸ آیات ۲۸ و ۵۸ و باب ۱۳ آیه ۱۹.

۲۸ پس عیسی اوشانہ بوگفته: «اون وختی کی انسانہ پسرہ بلندہ کودیدی، فهمیدی کی من ایسم* و از خودم کاری نوکونم، بلکی فقط اونچی یہ گم کی می پٹر مرہ یاد بدہ. ۲۹ اون کی مرہ اوسہ کودہ، می آمرہ یہ. اون مرہ تنہا نئہ، چونکی من ہمیشہ اون چیز یہ کی اونہ خوشحالہ کونہ، انجام دہم.» ۳۰ حرفانہ آمرہ خیلی یان اونہ ایمان باوردیدی.

آزادی حقیقی

۳۱ پس عیسی بہ یہودیانی کی اونہ ایمان باوردہ بید، بوگفته: «اگر می کلامہ میان بیسید، حقیقتاً می شاگرد بیدی. ۳۲ و حقیقتہ شناسیدی و حقیقت شمرہ آزادہ کونہ.»
۳۳ اونہ جواب بدیدی: «امان ابراہیمہ زاکانیم و ہیچ وخت غلامہ کسی نوبوستیم. پس چوطوبی گی، کی آزادہ بیمی؟»
۳۴ عیسی جواب بدہ: «آمین، آمین، شمرہ گم، ہر کسی کی گناہ کونہ، غلامہ گناہ! ۳۵ غلام ہیچ وخت اہلہ خانہ میان جایہ ہمیشگی نارہ، اما پسرہ ہمیشہ جا نئہ. ۳۶ پس اگر پسر شمرہ آزادہ کونہ، حقیقتاً آزادہ بیدی!»

ابراہیم اصلی زاکان

۳۷ «دانم کی ابراہیمہ زاکانیدی. اما بہ دونبالہ آنیدی کی مرہ بوکوشید، چونکی می کلام شیمی میانی جایہ نارہ. ۳۸ من از اونچی کی می پٹرہ ورجہ بیدم، حرف زلم و شومانم اونچی یہ کی از شیمی پٹرہ بیشنوستیدی، انجام دیہیدی.»
۳۹ بوگفتیدی: «امی پٹر، ابراہیمہ.»
عیسی بوگفته: «اگر ابراہیمہ زاکان بید، ابراہیمہ مانستن رفتار کودیدی. ۴۰ اما بہ دونبالہ آنید کی مرہ بوکوشید و من اونی ایسم کی حقیقتی یہ کی از خدا بیشنوستم، شمرہ باز بوگفتم! ابراہیم اطو رفتار نوکودہ. ۴۱ ولی شومان شیمی پٹرہ کارانہ انجام دیہیدی.»

خدا زاکان و شیطانہ زاکان

بوگفتیدی: «امان حرامزادہ نیبیم! ایتا پٹر دأریم کی ہو خدایہ.»
۴۲ عیسی اشانہ بوگفته: «اگر خدا شیمی پٹر ہو، مرہ دوست دأشتیدی، چونکی من از طرفہ خدا بموم و الآن آیہ ایسم. من از طرفہ خودم نموم، بلکی اون مرہ اوسہ کودہ. ۴۳ بخاطرہ چی می حرفانہ نفہمیدی؟ بخاطرہ آنکی نتأنیدی می کلامہ قبول بوکونید. ۴۴ شومان از شیمی پٹرہ شیطانیدی و بہ دونبالہ انجامہ اونہ خواستہ یانیدی. اون از اوّل قاتل ہو و حقیقتہ آمرہ نسبتی ناشتی، چونکی ہیچ حقیقتی در اون نئہ. ہر وخت دروغ گہ، از ذاتہ خودش گہ. چونکی دروغگویہ و دروغگویانہ پٹرہ. ۴۵ اما از او یہ کی من حقیقتہ شمرہ گم، می حرفانہ باور نوکونیدی. ۴۶ کی شیمی میان تانہ مرہ بہ گناہ محکوم بوکونہ؟ پس اگر حقیقتہ شمرہ گم، چرہ می حرفانہ باور نوکونیدی؟ ۴۷ کسی کی از خدایہ، خدا کلامہ قبول کونہ، اما شومان کی قبول نوکونیدی، بخاطرہ آنہ کی از خدا نیبیدی.»

برتری یہ عیسی بر ابراہیم و پیامبران

۴۸ یہودیان در جوابہ اون بوگفتیدی: «آیا امان درست نوگفتیم کی تو سامری یہ بیگانہ و دیوبزہیی؟»

۴۹ عیسی جواب بده: «من دیوبزه نی‌یم، بلکی می پتره احترامه دارم. امّا شومان مره بی‌احترامی کونیدی. ۵۰ من به دونباله می جلال نی‌یم. ولی کسی ایسه کی به دونباله جلال دتته منه و داوری‌یم با اونه. ۵۱ آمین، آمین، شمره گم، اگر کسی می کلامه بدآره، مرگه تا ابد نیدینه!»

۵۲ یهودیان اونه بوگفتیدی: «الآن دِ یقین پیدا بوکودیم کی تو دیوبزه‌یی! ابراهیم و پیامبران بمردید، الآن تو گی کی: (اگر کسی می کلامه بدآره، هرگز نیمیره!) ۵۳ آیا تو از آمی پتر ابراهیمم بزرگتری؟ اون بمرده، پیامبران بمریدی، خودته کی دانی؟»

۵۴ عیسی بوگفته: «اگر من خودمه جلال بدم، می جلال ارزش ناره. اونی کی مره جلال دهه، می پتره، هونی کی شومان گیدی آمی خدایه. ۵۵ هرچند کی شومان اونه نشناسیدی، امّا من اونه شناسم. اگر بگم کی اونه نشناسم، شیمی مانستن دروغگو بم. امّا من اونه شناسم و اونه کلامه داشتند درم. ۵۶ شیمی پتر، ابراهیم، شادی کودی تا می روز بیدینه. و او روز بیده و شاده بوسته.»

۵۷ یهودیان اونه بوگفتیدی: «هنوز پنجاه سالم ناری، ابراهیمه بیده‌یی؟»

۵۸ عیسی اوشانه بوگفته: «آمین، آمین، شمره گم، قبل از اونکی ابراهیم به، من ایسم!» * ۵۹ پس سنگه اوسکیدی تا اونه سنگساره کونید. امّا عیسی خوره قایمه کوده و از صحن معبد بیرون بوشو.

شفایه کوره مادرزاد

۹ عیسی شوئون دویو کی ایتا کوره مادرزاده بیده. ۲ اونه شاگردان از اون وورسه‌ییدی: «اوستاد، گناهه کی بوکوده، کی آمد کور به دنیا بمو؟ از خودشه یا از اونه پتر و مار؟»
 ۳ عیسی جواب بده: «نه از خودشه و نه از اونه پتر و مار، بلکی اطلو بو بوسته تا آنکی قدرته خدا در اون آشکاره به. ۴ تا روز، بایستی اونی‌یه کی مره اوسه کوده اونه کارانه انجام بدیم. شب نزدیکه بوستن دره کی در اون کسی نتانه کاری بوکونه. ۵ تا زمانی کی دنیا میان ایسم، نوره دنیا ایسم.»
 ۶ آنه بوگفته خو آبه دهان زمینه رو توده، و گیل چاکوده، و اونه او مرد چشمانه رو بمالسته. ۷ و اونه بوگفته: «بوشو در حوضه سیلوحا (کی به زبانه عبری (فرستاده) معنی دهه) تی چشمانه بوشور.» پس بوشو و بوشوسته و از اویه با چشمانه باز واگردسته.

۸ همسایان و کسانی کی قبلاً اونه در حاله گدایی بیده بید، از همدیگر وورسه‌ییدی: «مگر آن، اونی نی‌یه کی نیشتی و گدایی کودی؟» ۹ بعضی گفتیدی: «هونه.» دیگران گفتیدی: «شبییه اونه.»

امّا اون خودش اصرار بوکوده و بوگفته: «من هونم.»

۱۰ پس از اون وورسه‌ییدی: «چوطو تی چشمان بازه بوسته؟»

۱۱ جواب بده: «مردی عیسی نام، گیل چاکوده و می چشمانه رو بمالسته و بوگفته (بوشو به حوضه سیلوحا و تی چشمانه بوشور.) پس بوشوم و بوشوستم و می چشمان بازه بوسته.»

۱۲ از اون وورسه‌ییدی: «اون کویه ایسه؟»

جواب بده: «نأم.»

۱۳ پس او مردی‌یه کی قبلاً کور بو، فریسیانه ورجه باوردیدی. ۱۴ او روز کی عیسی گیل چاکوده بو و اونه چشمانه وا کوده، روز شبات بو. ۱۵ اون وخت فریسیانم اونه پرس و جو بوکودیدی کی چوطو تی چشمان بازه بوسته. جواب بده: «می چشمانه گیل بمالسته و من بوشوستم، الآن می چشمان تانه بیدینه.»

۱۶ پس بعضی از فریسیان بوگفتیدی کی: «او مرد از خدا نی‌یہ. چونکی احترامہ روزِ شبّات ندأشته.» اما دیگران بوگفتیدی: «چوطو شخصی کی گناہکارہ، تأنہ آجور معجزات بوکونہ؟» و اوشأنہ میان اختلاف دکفتہ.

۱۷ پس ایدفعہ دیگر از اون وورسہ ییدی: «تو خودت دربارہ بہ اون چی گی؟ چونکی تی چشمانہ، اون بازہ کودہ.»

جواب بدہ: «اون نبی‌یہ.»

۱۸ اما حاکمانہ یہود ہنوز باور نأشتیدی کی اون کور بو و اونہ چشمان بازہ بوستہ، تا آنکی اونہ پٹر و مارہ دوخوآدیدی. ۱۹ و از اوشأن وورسہ ییدی: «آیا آن شیمی پسرہ، ہونی کی گیدی کور بہ دنیا بَمو؟ پس چوطو الآن تأنہ بیدینہ؟»

۲۰ جواب بدیدی: «دأنیم کی امی پسرہ و دأنیم کی کور بہ دنیا بَمو. ۲۱ اما از آنکی چوطو آنہ چشمان بازہ بوستہ و یا کی اونہ چشمانہ واکودہ، امان نأنیم. از خودش وورسید. اون خودش بالغہ و خودش دربارہ بہ خودش تأنہ گب بزئہ.» ۲۲ اشان بخاطرہ آن اطو گفتیدی، چونکی از حاکمانہ یہود ترسہ ییدی. چونکی حاکمانہ یہود ہمدست بو بوستہ بید ہر کسی کی اعتراف بوکونہ عیسی ہو مسیحہ، اونہ از کنیسہ بیرونہ کونید. ۲۳ بخاطرہ آن بو کی اونہ پٹر و مار بوگفتیدی، «خودش بالغہ و از خودش وورسید.»

۲۴ پس ایبار دیگر او مردی کی قبلاً کور بو، دوخوآدیدی و اونہ بوگفتیدی: «در حضورہ خدا بوگو کی حقیقتہ گی. امان دأنیم کی اون مردی گناہکارہ!»

۲۵ جواب بدہ: «اون گناہکار ایسہ یا نی‌یہ نأنم. ایچی بہ دأنم کی کور بوم ولی الآن دینم!»

۲۶ وورسہ ییدی: «تی آمرہ چی بوکودہ؟ چوطو تی چشمانہ بازہ کودہ؟»

۲۷ جواب بدہ: «من کی شمرہ بوگفتم، ولی شومان گوش ندیدی، چرہ خوآدیدی دوبارہ بیشنوید؟ مگر شومانم خوآدیدی اونہ شاگرد ببید؟»

۲۸ اوشأن اونہ فحش بدیدی و بوگفتیدی: «تو خودت اونہ شاگردی! امان موسی شاگردیم! ۲۹ امان دأنیم کی خدا موسی آمرہ حرف بزہ. اما نأنیم آ شخص کویہ شینہ.»

۳۰ او مرد در جوابہ اوشأن بوگفتہ: «جایہ تعجبہ در حالی کی می چشمانہ بازہ کودہ، نأنیدی از کویہ بَمو! ۳۱ ولی امان دأنیم کی خدا گناہکارانہ دعایہ نیشونہ، اما اگر کسی خداترس ببہ و اونہ خوآستہ بہ انجام بدہ، خدا اونہ دعایہ ایشونہ. ۳۲ از بنیادہ عالم تا الآن کسی نیشونستہ اینفر کورہ مادرزادہ چشمانہ بازہ کودہ بی. ۳۳ اگر آ مرد از طرفہ خدا نوبو، از اون کاری برنمویی.»

۳۴ اشان در جوابہ اون بوگفتیدی: «تو سر تا پا در گناہ بہ دنیا بَمویی! الآن آمرہ درس دئن دری؟» پس اونہ بیرونہ کودیدی.

۳۵ وختی عیسی بیشنوستہ کی او مرد بیرونہ کودیدی، اونہ پیدا بوکودہ و از اون وورسہ: «آیا بہ انسانہ پسر ایمان داری؟»

۳۶ جواب بدہ: «ای سرور، بوگو کی ایسہ تا اونہ ایمان باورم.»

۳۷ عیسی اونہ بوگفتہ: «تو اونہ بیدہیی! اون ہونی ایسہ کی الآن تی آمرہ حرف زئن درہ.»

۳۸ بوگفتہ: «ای سرور، ایمان دارم!» و عیسی جلو زانو بزہ.

۳۹ عیسی بوگفتہ: «من داوری رہ بہ آ دنیا بَموم تا کوران بینا، و بینایان کورہ بید.»

۴۰ بعضی از فریسیان کی اونہ آمرہ بید وختی آنہ بیشنوستیدی، وورسہ ییدی: «آیا امانم کوریم؟»

۴۱ عیسی اوشأنہ بوگفتہ: «اگر کور بید، گناہی نأشتیدی. ولی الآن کی ادعا کونیدی دینیدی، گناہکار باقی مآنیدی.»

چوپانه خوب

«آمین، آمین، شمره گم، کسی کی از در، وارده طویله‌یه گوسفندان نبه، بلکی از رایه دیگر وارد ببه، دوزد و راهزنه. ۲ اما اونی کی از در وارده به، چوپانه گوسفندانئه. ۳ دربان، در اونره بازه کونه و گوسفندان اونره آوازه ایشونیدی. اون خو گوسفندانئه به نام دوخوانه و اوشانه بیرون بره. ۴ وختی تمامه خو گوسفندانئه بیرون بره، جلوتر از اوشان قدم اوسنه و گوسفندان اونره دونبالسر شیدی، چونکی اونره صدایه شناسیدی. ۵ اما هرگز بیگانه دونبالسر نیشیدی، بلکی از اون فرار کونیدی، چونکی اونره صدایه شناسیدی.»

۶ عیسی آمله اوشانه‌ره بوگفته، اما نفهمستیدی کی اوشانه چی گفتن دره.

۷ پس ایدفعه دیگر اوشانه بوگفته: «آمین، آمین، شمره گم، من گوسفندانره (در) ایسم! ۸ اوشانی کی از من پیشتر بموییدی همگی دوزد و راهزنید، اما گوسفندان اوشانه حرفه گوش نوکودیدی. ۹ من (در) ایسم! هر کی از می راه وارد ببه، نجات پیدا کونه و آزادانه بودورون آیه و بیرون شه و چراگاه پیدا کونه. ۱۰ دوزد نایه، مگر آنکی دوزدی بوکونه و بوکوشه و نابود بوکونه. من بموم تا اشان زندگی‌یه ابدی پیدا بوکونید و از او زندگی‌یه ابدی به فراوانی بهره ببرید!

۱۱ «چوپانه خوب من ایسم! چوپانه خوب خو جانه گوسفندانره نهه. ۱۲ کارگر چوپانه مانستن نی‌یه و گوسفندان اونره‌شین نی‌ییدی. هر وخت بیدینه گرگ امون دره، گوسفندانئه وله کونه و فرار کونه و گرگ گوسفندانئه حمله کونه و اوشانه پراکنده کونه. ۱۳ کارگر فرار کونه، چره کی کارگره و به فکر گوسفندان نی‌یه. ۱۴ چوپانه خوب من ایسم! من می گوسفندانئه شناسم و می گوسفندان مره شناسیدی. ۱۵ هوطو کی پتر مره شناسه، منم پتره شناسم. من می جانه گوسفندانره نهه. ۱۶ گوسفندانئه دیگری‌یم دارم کی از ا طویله نی‌ییدی. اوشانه باید باورم و اوشان می صدایه گوش کونیدی. اون وخت ایتا گله بیدی با ایتا چوپان. ۱۷ پتر، هنه وستی مره دوست داره کی من می جانه نهه تا اونره پس فیگیرم. ۱۸ هیچکس اونره از من فینگیره، بلکی من به میل خودم اونره قدم. اختیارشه دارم کی قدم و اختیارشه دارم کی اونره پس فیگیرم. ۱۹ حکمه از می پتره فیگیتم.»

۱۹ به دلیله ا حرفان ایدفعه دیگر یهودیانه میان اختلاف دکفته. ۲۰ خیلی‌یان از اوشان بوگفتیدی: «اون دیوبزه و دیوانه‌یه. چره اونره حرفانه گوش کونیدی؟» ۲۱ اما دیگران بوگفتیدی: «اشان ایتا دیوبزه حرفان نی‌یه. آیا دیو تانه کورانه چشمانه بازه کونه؟»

یهودیان عیسایه به عنوانه مسیح قبول نوکونیدی

۲۲ زمان برگزاری عیده وقف اورشلیمه میان فرسه بو. زمستان بو ۲۳ و عیسی معبده میان، ایوانه سلیمانیه میان راه شویی. ۲۴ یهودیان اونره دور جمع بوستیدی و بوگفتیدی: «تا کی خوایی امره شکه میان بداری؟ اگر مسیح ایسی، امره آشکارا بوگو.»

۲۵ عیسی جواب بده: «شمره بوگفتم، اما باور نوکونیدی. کارایی کی من به نام می پتر کونم، مره شهادت دیهیدی. ۲۶ اما شومان ایمان ناورییدی، چونکی از می گوسفندان نی‌ییدی. ۲۷ می گوسفندان، می صدایه گوش کونیدی. من اوشانه شناسم و اوشان می دونبال آیدی. ۲۸ من اوشانه زندگی‌یه ابدی بخشم و یقیناً هرگز هلاکه نیبیدی و کسی اوشانه از می دست نتانه بدوزده. ۲۹ می پتر کی اوشانه مره ببخشه، از همه پیله‌تره و هیچکس نتانه اوشانه از می پتره دست بدوزانه. ۳۰ من و پتر ایتاییم.»

۳۱ اون وخت ایدفعه دیگر یهودیان سنگ اوسدیدی تا اونره سنگساره کونید. ۳۲ عیسی اوشانه بوگفته: «کارایه خوبه زیادی از می پتر شمره نیشان بدم، بخاطره کویتا خوآییدی مره سنگساره کونید؟»

۳۳ جواب بدیدید: «بخاطره کاره خوب نی‌یه کی تره سنگسار کونیم، بلکی بخاطره آنکی کفر گی. چونکی انسانی و خودته خدا خوانی!»

۳۴ عیسی اوشانه بوگفته: «مگر در شیمی تورات نمو کی خدا بوگفته، شومان خدایانید؟ ۳۵ هیچ قسمتی از کیتابه مقدس از اعتبار ساقطه نیه. اگر اوشانی کی کلامه خدا اوشانه فرسه، خدایان خوانده ببید، ۳۶ چوطو تانیدی کسی‌یه کی پتر اونه وقف بوکوده و به دنیا اوسه کوده، بیگید کی: (کفر گه)، تنها به خاطر کی بوگفتم خدا پسرم؟ ۳۷ اگر می پتره کارانه بجا ناورم، می کلامه باور نوکونید. ۳۸ اما اگر بجا آورم، حتی اگر می کلامه باور نایدی، دسته کم به اونه کاران ایمان باورید تا بدانید و باور بدآرید کی پتر در منه و من در پتر.» ۳۹ اون وخت ایدفعه دیگر خواستیدی کی اونه گرفتاره کونید، ولی از اوشانه دست در بوشو.

۴۰ بعد از اون، عیسی به او طرفه رود اردن، اویه کی یحیی قبلاً تعمید دبی، بوشو و اویه بیسه. ۴۱ خیلی یان عیسی ورجه بمویدید. اوشان گفتیدی: «هرچند کی یحیی هیچ معجزه‌یی نوکوده، ولی هر اونچی کی درباریه اشخص بوگفته، حقیقت داشتی.» ۴۲ پس خیلی یان اویه به عیسی ایمان باوردیدی.

ایلعازر مردن

۱۱ مردی ایلعازر نام مریض بو. اون از مردمانه بیت عنیا بو، دهی کی مریم و اونه خواخور مارتا اویه‌شین بید. ۲ مریم او زنی بو کی عیسی پایانه معطر بوکوده و خو گیسه آمره اونه خوشکه کوده. اونه برار ایلعازر مریضه بوسته بو. ۳ پس ایلعازر خواخوران، عیسی‌ره پیغام بدیدید و بوگفتیدی: «ای سرور، تی دوست عزیز مریضه.» ۴ عیسی وختی آخبره بیشنوسته بوگفته: «آ مریضی مرگه آمره به آخر نرسه، بلکی خدا جلاله وستیه، تا خدا پسر، توسطه اونه مریضی جلال پیدا بوکونه.» ۵ عیسی مارتا و اونه خواخور و ایلعازر دوست داشتی. ۶ پس وختی بیشنوسته کی ایلعازر مریضه، دو روز دیگرم در جایی کی ایسه بو، بیسه. ۷ بعد از اون، خو شاگردانه بوگفته: «بأیید بازم به یهودیه بیشیم.» ۸ اونه شاگردان بوگفتیدی: «اوستاد، چند روز پیش بو کی یهودیان خواستیدی تره سنگساره کونید، تو بازم خوایی اویه بیشی؟»

۹ عیسی جواب بده: «مگر هر روز دوازده ساعت نی‌یه؟ اونی کی در روز راه شه لغزش نوخوره، چونکی نوره آ دنیا به دینه. ۱۰ اما اونی کی در شب راه شه لغزش خوره، چونکی نوری ناره.» ۱۱ بعد از آ حرفان، اوشانه بوگفته: «آمی رفق ایلعازر خوفته، اما شوئون درم تا اونه بیداره کونم.»

۱۲ پس شاگردان اونه بوگفتیدی: «ای سرور، اگر خوفته، خوره خوره خوب به.» ۱۳ اما عیسی از اونه مرگ حرف زه‌یی، در حالی کی اونه شاگردان فکر کودیدی کی گه اون خوفته.

۱۴ اون وخت عیسی آشکارا اوشانه بوگفته: «ایلعازر بمرده. ۱۵ شیمی وستی خوشحالم کی اویه نیسه بوم، تا ایمان باورید. اما الآن اونه ورجه بیشیم.»

۱۶ پس توما کی به دو قولو معروف بو، شاگردانه بوگفته: «بأیید امانم بیشیم و اونه آمره بیمیریم.»

عیسی، قیامت و حیاته

۱۷ وختی عیسی اویه فرسه، بفهمسته کی چهار روز ایلعازر قبره میان بنه‌یدید. ۱۸ بیت عنیا حدوداً سه کیلومتر اورشلیمه آمره فاصله داشتی. ۱۹ یهودیان زیادی مریم و مارتا ورجه بمو بید تا اوشانه بخاطره مرگه ایلعازر تسلی

بدید. ۲۰ پس وختی مارتا بیشنوسته کی عیسی اویہ آمون دره، اونه استقبال بوشو. اما مریم خانه میان بیسه. ۲۱ مارتا عیسیا به بوگفته: «ای سرور، اگر آیه بیسه بی، می برار نمردی. ۲۲ اما دانم کی الآن اگر هر چی از خدا بخوایی، تره فده.»

۲۳ عیسی اونه بوگفته: «تی برار زنده به.»

۲۴ مارتا اونه بوگفته: «دانم کی در روز قیامت زنده به.»

۲۵ عیسی بوگفته: «قیامت و حیات من ایسم. اونی کی مره ایمان باوره، حتی اگر بیمیره بازم زنده به. ۲۶ و هر کی زنده به و مره ایمان داره، یقیناً تا ابد نیمیره. آیا اونه باور کونی؟»

۲۷ مارتا بوگفته: «بله، ای سرور، من ایمان دارم کی تو ایسی مسیح، خدا پسر، اونی کی باید به جهان بمو بی.»

۲۸ اونه بوگفته و بوشو خو خواخور مریمه دوخوآده و خلوتی اونه بوگفته: «اوستاد آیه ایسه و تره دوخوآنه.»

۲۹ مریم وختی اونه بیشنوسته، بدونه معطلی ویریشته و اونه ورجه بوشو. ۳۰ عیسی هنوز وارده دهکده نوبوسته بو، بلکی جایی ایسه بو کی مارتا اونه ملاقات بوکوده بو. ۳۱ یهودیانی کی مریمه امره خانه میان ایسه بید و اونه تسلی دیدی، وختی بیده بیدی کی مریم عجله امره ویریشته و بیرون بوشو، اونه دونبالسر بوشویدی، فکر کودیدی کی قبره سر شوئون دره تا اویه گریه و زاری بوکونه. ۳۲ وختی مریم اویه فرسه کی عیسی ایسه بو، اونه بیده و اونه پا زیر بکفته و بوگفته: «ای سرور، اگر آیه بیسه بی، می برار نمردی!» ۳۳ وختی عیسی، گریه و زاریه مریم و یهودیانی کی اونه امره همراه بید، بیده، اونه روح آشفته و سخت منقلبه بوسته. ۳۴ وورسه: «اونه کویه بنه بیدی؟»

بوگفتید: «ای سرور، بیا و بیدین.» ۳۵ عیسی گریه بوکوده. ۳۶ پس یهودیان بوگفتیدی: «بیدینید چقدر اونه دوست داشتی.» ۳۷ اما بعضی یان بوگفتیدی: «آیا کسی کی او مرد کوره چشمانه بینا بوکوده، نتانستی ایلعازر مرگه جلو به بیگیره؟»

ایلعازر زنده بوستن

۳۸ بعد از اون، عیسی، در حالی کی باز آشفته بو، قبره سر بمو. قبر، غاری بو کی اونه دهانه رو سنگی بنه بید. ۳۹ بفرمأسته: «سنگه اوسنید.»

مارتا میت خواخور بوگفته: «ای سرور، الآن د بویه بد دهه، چونکی چهار روز بوگذشته.»

۴۰ عیسی اونه بوگفته: «مگر تره نوگفتم کی اگر ایمان باوری، خدا جلاله دینی؟» ۴۱ پس سنگه اوسدیدی. اون وخت عیسی آسمانه نیگاه بوکوده و بوگفته: «پئر تره شکر کونم کی مره بیشنوستی. ۴۲ من دانستیم کی همیشه مره ایشنوی. اما اونه کسانتی وستی بوگفتم کی در آیه ایسه بیدی، تا ایمان باورید کی تو مره اوسه کودی.» ۴۳ اونه بوگفته و بعد از آن، صدایه بلنده امره دوخوآده: «ایلعازر، بیرون بیا!» ۴۴ پس او میت کی اونه دست و پایه کفنه امره دوسته بید و اونه صورته ایتاً دستماله امره بپوشانه بید، بیرون بمو. عیسی اوشانه بوگفته: «اونه بازه کونید و وئلید بشه.»

عیسی قتله توطئه

۴۵ پس خیلی از یهودیانی کی به دئنه مریم بمو بید و عیسی کاره بیده بید، اونه ایمان باوردیدی. ۴۶ اما بعضی یان بوشویدی فریسیانه ورجه و اوشانه از اونچی کی عیسی بوکوده بو، خبر بدیدی. ۴۷ پس سرانه کاهنان

و فریسیان بینشستیدی و مشورت بوکودیدی. بوگفتیدی: «چی بوکونیم؟ اَمرد معجزاته زیادی ظاهره کونه. ۴۸ اگر وئلم اون، هوطو پیش بشه، همه به اون ایمان آوریدی و رومیان آییدی و امکانه و اقومه از امی دست بیرون آوریدی.»

۴۹ اما ایتا از اوشان کی اونه نام قیافا و در او سال کاهن اعظم بو، دیگرانه بوگفته: «شومان هیچی نآئیدی. ۵۰ فکر نوکونید صلاح آنه کی اینفر قومه وستی بیمیره، تا آنکی تمامه مردم نابوده بید.» ۵۱ اما آحرف از خودش نوبو، بلکی چون در او سال اون کاهن اعظم بو اَطو نبوت بوکوده کی عیسی قومه وستی میره، ۵۲ نه تنها قومه وستی، بلکی برای جمع کردن و ایتا بوسته خدا زاکان کی پراکنده بیدی. ۵۳ بعد از او روز، اونه قتله توطئه به دیچه بیدی.

۵۴ از اون به بعد، عیسی آشکارا د یهودیانه میان رفت و آمد نوکودی، بلکی به شهری کی اونه نام افرایم بو در ناحیه بی نزدیکه بیابان بوشو و خو شاگردانه امره اویه بیسه.

۵۵ وختی یهودیانه عیده پسخ نزدیکه بوسته، عده زیادی از جاهایه مختلف به اورشلیم بوشو بیدی تا رسمه تطهیر کودنه قبل از پسخ بجا باورید. ۵۶ اوشان به دونبال عیسی بید، وختی معبد صحن میان ایسه بید، همدیگره گفتیدی: «چی فکر کونیدی؟ آیا اصلاً عیده نآیه؟» ۵۷ اما سرانه کاهنان و فریسیان دستور بده بید کی هر وخت کسی بدانه عیسی کویه ایسه، خبر بده تا اونه دستگیر بوکونید.

عیسی تدهین

۱۲ شیش روز قبل از عیده پسخ، عیسی به بیت عنیا، جایی کی ایلعازر زندگی کودی، بمو؛ هونی کی عیسی اونه از مُرده یانه میان زنده کوده بو. ۲ در اویه به افتخاره عیسی شام بدیدی. مارتا پذیرایی کودی و ایلعازر از جمله کسانو بو کی اونه امره سفره سر نیشته بو. ۳ اون وخت، مریم عطره گران قیمتی به کی از سنبله خالص و حدوداً نیم لیتر بو، بیگفته و عیسی پایانه معطره کوده و خو گیسانه امره اونه پایه خوشکه کوده، تا جایی کی خانه پُر از عطر بو بوسته بو. ۴ اما یهودایه اسخریوطی، ایتا از عیسی شاگردان کی بعداً اونه به دشمن تسلیمه کوده، بوگفته: ۵ «چره آ عطره سیصد دینار نوفر وختیدی تا اونه پوله فقیرانه فدید؟» ۶ اون آنه، فقیرانه وستی نوگفتی، بلکی به خاطر گفتی کی خودش دوزد بو. اون مسئله دخل و خرج بو، و از پولی کی اونه ورجه بنه بید، دوزدی کودی.

۷ پس عیسی بوگفته: «اونه به حاله خودش بنید، چونکی آ عطره می روز دفن کودنره بدآشته بو. ۸ فقیرانه همیشه شیمی امره دآریدی، اما مره همیشه نآریدی.»

۹ عده زیادی از یهودیان چون بیشنوستیدی عیسی اویه ایسه، بمویدی تا نه فقط عیسایه بلکی ایلعازرم کی زنده بوکوده بو، بیدینید. ۱۰ پس سرانه کاهنان تصمیم بیگفتیدی تا ایلعازرم بوکوشید، ۱۱ چونکی باعث بو بوسته بو کی خیلی از یهودیان از اوشان دوره بید و به عیسی ایمان باورید.

عیسی پادشاه مانستن وارده اورشلیم به

۱۲ صبحه دم جمعیه زیادی کی عیده بمو بید، وختی بیشنوستیدی عیسی به اورشلیم آمون دره، ۱۳ نخله درخته شاخه یانه به دست بیگفتیدی و اونه پیشواز بوشو بیدی. اوشان فریادزنان گفتیدی:

«هوشیاعانا!»*

مبارکه، اونی کی به نام خداوند آیه!

مبارکه، اسرائیله پادشاه!

۱۴ اون وخت عیسی کرّه الاغی یه پیدا بوکوده و اونه سوار بوسته؛ هوطو کی بینویشته بوبوسته بو:

۱۵ «نوترسن! ای صهیون دختر،

بیدین، تی پادشاه

کرّه الاغه سر سواره آمون دره!»

۱۶ اونه شاگردان اول آچیزانه نفهمستیدی، اما وختی عیسی جلال پیدا بوکوده، به یاد باوردیدی کی آچیزان همه درباریه اون بینویشته بوبوسته بو، هوطویی کی مردم اونه امره بوکوده بید.

۱۷ وختی عیسی ایلعازر دوخواده و زنده کوده و از قبر بیرون باورده، جماعته زیادی اویه ایسه بید. اوشان او چیزی کی بیده بید شهادت دیدی. ۱۸ خیلی از مردم به هه دلیل اونه پیشواز بوشویدی، چونکی بیشنوسته بید، چه معجزه‌یی از اون ظاهره بوسته بو. ۱۹ پس فریسیان همدیگره بوگفتیدی: «بیدیند کی شومان راه به جایی نبریدی. نیگاه بوکونید تمامه دنیا اونه دونبال بوشویدی!»

یونانیان به دونباله عیسی ملاقاتیدی

۲۰ از کسانی کی عبادت‌ره، به عید بمو بید، تعدادی یونانی بید. ۲۱ اوشان فیلیپسه ورجه بمویدی کی اهله بیت صیدایه جلیل بو. اونه بوگفتیدی: «ای سرور، خواییم عیسایه بیدینیم.» ۲۲ فیلیپس بمو و آندریاس بوگفته و اوشان هر دوتا بوشویدی عیسایه بوگفتیدی.

۲۳ عیسی اوشانه بوگفته: «وخته جلال پیدا کودنه انسانه پسر فرسه. ۲۴ آمین، آمین، شمره گم، اگر دانه گندم خاکه میان نکفه و نیمیره، تنها مانه، اما اگر بیمیره، بار زیاد آورده. ۲۵ کسی کی خو جانه دوست بداره، اونه از دست دهه، اما کسی کی در آ دنیا از خودشه جان نفرت بداره، اونه تا زندگی یه ابدی حفظ کونه. ۲۶ اونی کی بخوایه مره خدمت بوکونه، بایستی از من پیروی بوکونه، و جایی کی من ایسم، می خادم اویه ایسه. کسی کی مره خدمت بوکونه، می پتر هم اونه سربلنده کونه.»

عیسی از خودشه مردن حرف زنه

۲۷ «الآن می جان در اضطرابه، چی بگم؟ آیا بگم، (پتر! مره از ساعت آزاده کون)؟ اما به هه دلیل من به آ وخت فرسم. ۲۸ پتر تی نام جلال بدن!»

اون وخت ندایی از آسمان فرسه کی: «جلال بدم و بازم دهم!» ۲۹ پس مردمی کی اویه ایسه بید، انه بیشنوستیدی و بوگفتیدی: «رعد بو!» دیگران بوگفتیدی: «ایتا فرشته اونه امره حرف بزه.»

۳۰ عیسی بوگفته: «آندا شیمی وستی بو، نه می وستی. ۳۱ الآن زمانه داوری یه آدنایه؛ الآن رئیسه آدنیا بیرون توده به. ۳۲ و من، وختی کی از زمین بلنده بم همه یه به طرفه خودم آورم.» ۳۳ اون آ حرفانه امره، اشاره به مرگی بوکوده کی اونه انتظاره داشتی.

* ۱۳: ۱۲ کلمه یه «هوشیاعانا» در زبانه عبری «نجات بده» معنی دهه. از آ کلمه موقعه حمد و ستایش استفاده کودیدی. تورات، کیتابه مزمور، باب ۱۱۸، آیاته ۲۵ و ۲۶.

۳۴ مردم بوگفتیدی: «طبقِ اونچی کی از تورات بیسنوستیم، مسیح تا ابد باقی مانه، پس چوطویه کی گه انسانه پسر باید بلنده به؟ آ انسانه پسر کی به؟»

۳۵ عیسی اشانه بوگفته: «تا مدته کمی نور شیمی امره ایسه! پس تا مدتی کی هنوز نوره دأریدی، راه بیشید، مبدا کی تاریکی شمره بیگیره. اونی کی تاریکی میان راه شه، نانه کویه شوئون دره! ۳۶ تا زمانی کی نوره دأریدی، به نور ایمان بأورید، تا نوره زاکان ببید.»

وختی آ حرفانه بزه، از اویه بوشو و خودشه از اوشان پنهانه کوده.

مردمه بی ایمانی

۳۷ با اونکی عیسی معجزاته زیادی اوشانه چشمانه جلو انجام بده بو، به اون ایمان نأوردیدی. ۳۸ هنه وستی ایشعیایه نبی پیشگوی، ثابته به کی بوگفته بو:

«کی به، ای خداوند کی آمی پیغامه باور بوکونه، و کی به کی قدرته خداوند* اونه ره آشکاره بوسته؟»

۳۹ هوطو کی ایشعیایه نبی خودش در جایه دیگر بوگفته، اوشان نتأستیدی ایمان بأورید چونکی:

۴۰ «اون، اوشانه چشمانه کور، و اوشانه دیلانسه سخته کوده، تا خوشانه چشمانه امره نیدینید، و خوشانه دیلانسه امره نفهمید، و وانگردید تا اوشانه شفا بدم.»

۴۱ ایشعیایه به آ خاطر انه بوگفته چونکی اونه جلاله بیده و درباره یه اون حرف بزه.

۴۲ با آنکی حتی خیلی از حاکمانه قوم عیسایه ایمان بأوردیدی، اما از ترسه فریسیان، خوشانه ایمانه اقرار نوکودید، نوکونه کی اوشانه از کنیسه بیرونه کونید. ۴۳ چونکی تعریفه مردمه بیشتر از تعریفه خدا دوست دأستیدی.

۴۴ اون وخت عیسی با صدایه بلند بوگفته: «هر کی به من ایمان بأوره، نه به من بلکی به او کسی کی مره اوسه کوده ایمان بأورده. ۴۵ هر کی مره دینه، اونی به دینه کی مره اوسه کوده. ۴۶ من ایتا نوره مأنستن به جهان بموم تا هر کی به من ایمان بأوره، تاریکی میان نیسه. ۴۷ اگر کسی می حرفانه بیسنوه ولی از اون اطاعت نوکونه، من اونه داوری نوکونم، چونکی نموم تا مردمه دنیایه داوری بوکونم، بلکی بموم تا اوشانه نجات ببخشم. ۴۸ کسی کی مره رده کونه و می حرفانه قبول نوکونه، ایتا داوره دیگر ایسه؛ هو حرفانی به کی بوگفتم، در روز آخر اونه محکومه کونه. ۴۹ چونکی من از طرفه خودم حرف نزنم، بلکی پتری کی مره اوسه کوده، مره دستور بده کی چی بگم و از چی حرف بزنم. ۵۰ و من دانم کی اونه دستور زندگی به ابدی به. پس اونچی به کی من گم هو چیزی ایسه کی پتر بوگفته کی من بگم.»

شاگردانه پایه شوستن

۱۳ ایروز قبل از عیده پسخ، عیسی دانستی اونه واگردسته موقع از آ دنیا به پتره ورجه فرسه، خو کسانه کی آ دنیا میان دوست دأستی، تا حده کمال محبت بوکوده.

* ۳۸: ۱۲ در یونانی: (خداونده بازو). یعنی قدرتی کی نجات بخشه

۳۸: ۱۲ تورات، کیتابه ایشعی، باب ۵۳، آیه ۱.

۴۰: ۱۲ تورات، کیتابه ایشعی، باب ۶، آیه ۱۰.

۲ وختہ شام بو، ابلیس قبلاً یهودایہ اسخَریوطی، شَمعونِ پسرہ دیلہ میانِ بَنہ بو کی عیسیایہ تسلیمہ دشمن بوکونہ. ۳ عیسی کی دانستی پترِ همه چیزہ اونہ دست بیسپردہ و از اونہ ورجہ بَمو، و اونہ ورجہ شوئون درہ، ۴ از شامِ سر ویریشته و خو ردایہ از تن بیرون باورده و ایتاً حولہ اوسدہ و بہ خو کمر دَوَستہ. ۵ بعد ایتاً لگنہ میان آب دوکودہ و شروع بوکودہ خو شاگردانہ پایہ شوستن و اوشانہ پایہ او حولہ آمرہ کی خو کمرہ دور، دَوَستہ بو خوشکہ کودہ. ۶ وختی بہ شَمعونِ پطرس فرسہ، اون عیسیایہ بوگفتہ: «ای سرور، تو خوایی می پایہ بوشوری؟»

۷ عیسی جواب بدہ: «الآن از درکِ اونچی کی کودن درم، ناتوانی، اما بعداً فہمی.»

۸ پطرس اونہ بوگفتہ: «ہرگز! تو ہرگز می پایانہ بوشوری!»

عیسی جواب بدہ: «تا ترہ بوشورم، از من سہمی نبری.»

۹ پس شَمعونِ پطرس بوگفتہ: «ای سرور، نہ فقط می پایانہ، بلکی می دستان و می سرہ ہم بوشور!»

۱۰ عیسی جواب بدہ: «اونی کی حمام بوکودہ، سر تا پا تمیزہ، د شوستن احتیاج نأرہ، بجز اونہ پایان. بلہ، شومان پاکیدی، اما نہ ہمہ.» ۱۱ چونکی دانستی چہ کسی اونہ تسلیمہ دشمن کونہ و بخاطرہ آن بوگفتہ: «شومان ہمہ پاک نییدی.»

۱۲ بعد از آنکی عیسی اوشانہ پایانہ بوشوستہ، خو ردایہ دوکودہ و بازم شام سفرہ سر بینیشته. اون وخت از اوشان وورسہ: «آیا بفہمستیدی کی شمرہ چہ کاری انجام بدم؟» ۱۳ شومان مرہ اوستاد و سرور دوخوانیدی، و درستم گیدی، چونکی ہطو ایسم. ۱۴ پس اگر من کی شیمی اوستاد و سرورم، شیمی پایانہ بوشوستم، شومان ہم باید ہمدیگرہ پایانہ بوشورید. ۱۵ من آ کارہ آمرہ شمرہ سرمشق بَنم تا شومانم ہطو رفتار بوکونید کی من شیمی آمرہ بوکودم. ۱۶ آمین، آمین، شمرہ گم، نہ غلام از خو ارباب بزرگترہ، نہ فرستادہ، از خودشہ فرستندہ! ۱۷ الآن اشانہ دانیدی، خوش بحالہ شومان کی اگر اشانہ انجام بدید.

پیشگویی یهودا خیانت

۱۸ «اونچی کی گفتن درم دربارہیہ ہمہیہ شومان نییہ. من اوشانی کی انتخاب بوکودم، شناسم. اما آ گفتمیہ کیتابہ مقدس باید ثابت بیہ کی: (می ہمسفرہ می آمرہ بہ دشمنی ویریزہ.) ۱۹ پس الآن قبل از آنکی اتفاق دکفہ، شمرہ گم تا زمانی کی اتفاق دکفہ، ایمان باورید کی من ایسم. ۲۰ آمین، آمین، شمرہ گم، ہر کی، کسییہ کی من اوسہ کونم قبول بوکونہ، مرہ قبول بوکودہ، و ہر کی مرہ قبول بوکونہ، اونہ کی مرہ اوسہ کودہ، قبول بوکودہ.»

۲۱ عیسی بعد از آنکی آنہ بوگفتہ، در روح منقلبہ بوستہ و آشکارا بوگفتہ: «آمین، آمین، شمرہ گم، ایتاً از شومان مرہ بہ دشمن تسلیم کونہ.»

۲۲ شاگردان ہمدیگرہ نیگاہ بوکودیدی و در تعجب بید کی ا حرفانہ دربارہیہ کی گفتن درہ. ۲۳ ایتاً از شاگردان کی عیسی اونہ دوست داشتی، اونہ سینہ ورجہ تکیہ بدہ بو. ۲۴ شَمعونِ پطرس اشارہ آمرہ از اون بخوآستہ تا از عیسی وورسہ اونہ منظور کییہ. ۲۵ پس اون کمی عقب بوشو و بہ عیسی سینہ تکیہ بدہ و بوگفتہ: «ای سرور، اون کییہ؟»

۲۶ عیسی جواب بدہ: «اونییہ کی لقمہ نانہ بعد از آنکی کاسہ میانِ زَنم و اونہ فدم.» و اون وخت، لقمہیہ کاسہ میان بزہ و اونہ بہ یهودا، شَمعونِ اسخَریوطی پسر فدہ. ۲۷ یهودا وختی لقمہیہ فیگیفتمہ، او لحظہ شیطان واردہ

اون بوبوسته. اون وخت عیسی اونه بوگفته: «اونچی کی خوایی انجام بدی، زودتر انجام بدن.»^{۲۸} اما هیچکس از کسایی کی سفره سر نیشته بید، عیسی منظوره نفهمستیدی.^{۲۹} بعضی یان فکر کودیدی چونکی یهودا مسئله دخل و خرجه، عیسی اونه گه کی اونچی کی عیده ره لازمه بیهینه، یا آنکی فقیرانه چیزی فده.^{۳۰} بعد از فیگفته لقمه، یهودا بدونه معطلی بیرون بوشو و شب بو.

پیشگوییه پطرس انکار

^{۳۱} بعد از آنکی یهودا بیرون بوشو، عیسی بوگفته: «الآن انسانه پسر جلال پیدا بوکوده، و خدا هم در اون جلال پیدا بوکوده.^{۳۲} اگر خدا در اون جلال پیدا کوده، پس خدایم اونه در خودش جلال دهه و اونه بدونه معطلی جلال دهه.^{۳۳} عزیزان، مدته کمی شیمی امره ایسم. می دونبال گردیدی، هوطو کی یهودیانه بوگفتم، الانم شمره گم کی او جایی کی من شوئون درم، شومان نتانیدی بآید.^{۳۴} شمره ایتا حکمه جدید فدم، و اون انه کی همدیگره دوست بدآرید؛ هوطویی کی من شمره دوست داشتیم، شومانم باید همدیگره دوست بدآرید.^{۳۵} از هه محبتی کی شومان همدیگره کونیدی، همه فهمیدی کی شومان می شاگردیدی.»

^{۳۶} شمعون پطرس بوگفته: «ای سرور، کویه شوئون دری؟»

عیسی جواب بده: «تو الآن جایی کی من شوئون درم نتانی می دونبال بایی، اما بعداً می دونبال آیی.»

^{۳۷} پطرس بوگفته: «ای سرور، چره الآن نتانم تی دونبال بایم؟ من می جانه تی رایه وستی نهم.»

^{۳۸} عیسی بوگفته: «آیا در رایه من تی جانه نهی؟ آمین، آمین، تره گم، قبل از آنکی خروس بخوانه، تو مره

سه بار انکار کونی.»

عیسی، تنها راییه ایسه به سمت پتر

«شیمی دیل نیگران نبه! به خدا ایمان بدآرید، به منم ایمان بدآرید.^۲ می پتره خانه میان منزل زیاده، وگر نه شمره گفتم. شوئون درم تا جایی شمره حاضره کونم.^۳ اون وخت کی بوشوم و جایی شمره حاضره کودم،

بعداً ایم و شمره می ورجه برم، تا جایی کی من ایسم شومانم بیسید.^۴ جایی کی من شوئون درم، او رایه دانیدی.»

^۵ توما اونه بوگفته: «امان حتی نانیمی کویه شوئون دری، پس چوطو تانیم رایه بدآنیم؟»

^۶ عیسی اونه بوگفته: «راه و راستی و حیات من ایسم، هیچکس می پتره ورجه نایه مگر به واسطه یه من.^۷ اگر مره

شناختیدی، می پترم شناختیدی. اما بعد از آن، اونه شناسیدی و اونه بیدهیدی.»

^۸ فیلیپس اونه بوگفته: «ای سرور، پتره امره نشان بدن، هن امره کافی یه.»

^۹ عیسی اونه بوگفته: «فیلیپس، خیلی وخته کی شیمی امره ایسم، هنوز مره شناختی؟ کسی کی مره بیده، پتره

بیده. پس چوطو ایسه کی گی (پتره امره نشان بدن)؟^{۱۰} آیا باور ناری کی من در پترم و پترم در من؟ حرفانی

کی من شمره گم از خودم نی یه، بلکی از پتری یه کی در من ساکنه، اونه کی خو کارانه به انجام رسانه.^{۱۱} آ حرفه

کی من گم باور بوکونید کی من در پترم و پترم در من؛ وگر نه اونه کارانه وستی باور بوکونید کی من در پترم

و پترم در من.

^{۱۲} «آمین، آمین، شمره گم، اونی کی به من ایمان بدآره، اونم کارانی کی من کونم انجام دهه، و حتی کارانه بزرگتر

از اونم انجام دهه، چونکی من پتره ورجه شوئون درم.^{۱۳} و به نام من هر چیزی کی بخوآید، من اونه انجام دهم، تا

پتر در پسر جلال پیدا بوکونه.^{۱۴} اگر چیزی به نام من بخوآید من اونه انجام دهم.

روح القدس وعده

۱۵ «اگر مره دوست بدآرید، می احکامه دآریدی. ۱۶ و من از پتر خوآیم و اون، پشتیبانه* دیگری شمره فده کی همیشه شیمی آمره بیسه، ۱۷ یعنی روحه راستی کی دنیا نتآنه اونہ قبول بوکونه، چونکی نہ اونہ دینہ و نہ اونہ شنآسه، اما شومآن اونہ شنآسیدی، چره کی شیمی ورجه ساکنه به و در آینده شیمی میان ایسه.

۱۸ «شمره بی کس ننم، شیمی ورجه آیم. ۱۹ بعد از مدتی دنیا مره نیدینه، اما شومآن مره دینیدی. چونکی من زنده ایم، شومآنم زندگی کونیدی. ۲۰ در او روز فهمیدی کی من در پتر ایسم و شومآن در من و منم در شومآن. ۲۱ اون کی می احکامه بدآره و از اوشآن پیروی بوکونه، اون مره دوست دآره؛ و اون کی مره دوست دآره، می پترم اونہ دوست دآره و منم اونہ دوست دآرم و خودمه اونہره آشکاره کونم.»

۲۲ یهودا (نہ اون یهودایه إسخریوطی) از اون وورسه: «ای سرور، چوطویه کی خوآیی خودته آمره آشکاره کونی، اما نہ آدنیاہ؟»

۲۳ عیسی جواب بده: «اگر کسی مره دوست بدآره، می کلامه دآره، و می پترم اونہ دوست دآره و آمآن اونہ ورجه آیم و اونہ آمره زندگی کونیم. ۲۴ اون کی مره دوست نآره، می کلامم اطاعت نوکونه، و آ کلامه کی ایشنویدی از من نیہ، بلکی از پتریہ کی مره اوسه کوده.

۲۵ «آ چیزآنه تا الآن کی شیمی آمره ایسم، شمره بوگفتم. ۲۶ اما او پشتیبان، یعنی روح القدس، کی پتر اونہ به نام من اوسه کونه، اون همه چیزه شمره یاد دهه و هر اونچی کی من شمره بوگفتم، شمره به یاد آورہ. ۲۷ شمره آرامش بجا نهم، می آرامشه شمره فدم. اونچی کی من شمره فدم اون نیہ کی دنیا شمره فده. شیمی دلیل نیگران و هراسان نبه. ۲۸ بیشنوستیدی کی شمره بوگفتم (من شوئون درم. اما بازم شیمی ورجه آیم)، اگر مره دوست بدآشته بید، خوشحاله بوستیدی کی می پتره ورجه شوئون درم، چونکی پتر از من بزرگتره. ۲۹ الآن آنہ قبل از آنکی چیزی پیش بآیه شمره بوگفتم، تا وختی کی اتفاق دکفه، ایمآن بأورید. ۳۰ وخته زیادی نمآنسته کی شیمی آمره حرف بزمن، چونکی رئیسه آ دنیا آمون دره، اون هیچ قدرتی بر من نآره. ۳۱ اما من کاریہ کونم کی پتر مره دستور بده، تا دنیا بدآنه کی پتره دوست دآرم.* ویریزید، بیشیم.

انگور درخته واقعی

۱۵ «انگور درخته حقیقی من ایسم و می پتر باغبآنه. ۲ هر شاخهیی کی از منہ و میوه نآوره، می پتر اونہ ووینه، و هر شاخهیی کی میوه آورہ، اونہ هرَس کونه، تا زیادتر میوه بأورہ. ۳ شومآن الآن بخاطره کلامی کی شمره بوگفتم، پاکیدی. ۴ در من بمآنید، و منم در شومآن مآنم. چونکی شاخه نتآنه از خودش میوه بأورہ مگر اینکہ در درخت بمآنه، شومآنم نتآنید میوه بأورید اگر در من نمآنید.

۵ «من درخته انگور ایسم و شومآن اونہ شاخه یآنیدی. کسی کی در من بمآنه و منم در اون، میوهیہ زیادی آورہ. چونکی بدونہ من هیچی نتآنیدی بوکونید. ۶ اگر کسی در من نمآنه، مثله شاخهیی ایسه کی اونہ دور توکیدی و خوشکه به. خوشکه بوسته شاخه یآنه جمع کونیدی و آتسه میان توکیدی و سوزانیدی. ۷ اگر در من بمآنید و می کلام در شومآن بمآنه، هر چیزی کی بخوآید و درخوآست بوکونید برآورده به. ۸ می پتره جلال در آنہ کی شومآن میوهیہ زیادی بأورید و آطویی می شاگرد بیدی.

* ۱۶: ۱۴ پشتیبان کی هو روحه راستی در باہه ۱۵ آیه ۲۶ و باہه ۱۶ آیه ۱۳ کی روح القدس ایسه.

* ۳۱: ۱۴ یا: تا دنیا بدآنه کی پتره دوست دآرم و من کاری کونم کی پتر مره دستور بده.

۹ «هَوطو کی می پتر مره دوست داشتی، منم شماره دوست داشتیم. در می محبت بمأنید. ۱۰ اگر می احکامه بدآرید، در می محبت مأنیدی، هَوطو کی من می پتره احکامه بدآشتم و در اونه محبت مأنم. ۱۱ حرفأنه شماره بوگفتم تا می شادی در شومأن بآیه و شیمی شادی کامل بیه.

۱۲ «می حکم آنه کی همدیگره محبت بوکونید، هوطو کی من شماره محبت بوکودم. ۱۳ بیشتر از آن محبتی وجود نأره کی کسی خو جانه فدایه خو دوستأن بوکونه. ۱۴ می دوستأن شومأنیدی، اگر اونچی کی شماره حکم بوکودم انجام بدید! ۱۵ د شماره غلام دونوخوأنم، چونکی غلام از خو اربابه کارأن خبر نأره، بلکی شماره می دوست دأنم، چونکی هر چی کی از می پتر بیشنوستم، شماره از اون باخبر بوکودم. ۱۶ شومأن نبید کی مره انتخاب بوکودیدی، بلکی من شماره انتخاب بوکودم و قرار بَنم کی بیشید و میوه باورید و شیمی میوه بمأنه، تا هر چی از می پتر به نام من بخوآید، شماره فده. ۱۷ می حکم به شومأن آنه کی همدیگره محبت بوکونید!

دنیَا نفرت از عیسی مسیح شاگردأن

۱۸ «اگر دنیا از شومأن نفرت بدآره، به یاد باورید کی قبل از شومأن، از من نفرت داشتی. ۱۹ اگر متعلق به دنیا بید، دنیا شماره مثله خو کسأن دوست داشتی. اما به دنیا تعلق نآریدی، من شماره از دنیا انتخاب بوکودم، بخاطره آنه کی دنیا از شومأن نفرت دأره. ۲۰ کلامی به کی شماره بوگفتم به یاد باورید: (غلام از خو ارباب بزرگتر نی.یه.) اگر مره آزار بدیدید، شیمی امرهیم هَوطو کونیدی و اگر می کلامه بدآشتیدید، شیمی کلامه هم دآریدی. ۲۱ اما همه یه آ کارأنه می نام وستی شیمی امره کونیدی چونکی اون کی مره اوسه کوده اونه نشناسیدی. ۲۲ اگر نمو بیم و آشأنه آ حرفأن نزه بیم، گناهی نآشتیدید، اما الآن هیچ بهانه یی برای خوشأنه گناهان نآریدی. ۲۳ کسی کی از من نفرت بدآره، از می پترم نفرت دأره. ۲۴ اگر اوشأنه ره کاری نوکوده بیم کی بجز من کسی نوکوده، گناهی نآشتیدید، اما الآن با آنکی او کارأنه بیده ییدی، هم از من، هم از می پتر نفرت دآریدی. ۲۵ اَطویی به کی، کلامی کی در خوشأنه تورات بَمو، ثابت بیه کی: (از من بی دلیل نفرت دآریدی.)

۲۶ «اما چون او پشتیبان کی از طرفه پتر روانه به، بآیه، یعنی روحه راستی* کی از پتره ورجه آیه، اون خودش می وستی شهادت دهه. ۲۷ و شومأنم باید شهادت بدید چونکی از اوّل می امره بید.

۱۶ «ا چیزأنه شماره بوگفتم تا از راه بدره نبید! ۲ شماره از کنیسه یان بیرونه کونیدی. حتی زمانی فرسه کی هر کی شماره بوکوشه، فکر کونه کی خدایه خدمت بوکوده. ۳ آ کارأنه کونیدی، چونکی نه پتره شناسیدی نه مره! ۴ آ حرفأنه شماره بوگفتم تا وخته اونه انجام فرسه، به یاد باورید کی شماره آگاه بوکوده بوم. اوشأنه از اوّل شماره نوگفتم، چونکی خودم شیمی امره بوم.

تعلیم درباره یه روحه خدا

۵ «الآن کسی کی مره اوسه کوده اونه ورجه شوئون درم و هیچ کدام ونورسیدی (کویه شوئون دری؟) ۶ اما می حرفأنه وستی شیمی دلیل پُر از غم بوبوسته. ۷ با آ حال من شماره حقیقته گم کی می شوئون به نفع شومأنه، چونکی اگر نشم، او پشتیبان شیمی ورجه نآیه، اما اگر بشم، اونه شیمی ورجه اوسه کونم. ۸ و وختی آیه، جهان از اونه گناه، و از عدالته خداوند، و از روز داوری آگاه کونه. ۹ گناهی جهان، بی ایمانی به منه. ۱۰ عدالت فراهمه، چونکی من پتره ورجه شوئون درم و د مره نیدینیدی. ۱۱ داوری آیه چونکی رئیسه آ جهان داوری بوبوسته.

* ۱۵: ۲۶ رجوع بیه به یوحنا، باب ۱۴ آیه ۱۶

۱۵: ۲۵ تورات، کیتابه مزمو، باب ۳۵، آیه ۱۹ و باب ۶۹، آیه ۴.

۱۲ «خیلی چیزانه دیگر دارم کی شمره بگم، اما الآن طاقتِ اونِه ایشنوستنه نأریدی. ۱۳ اما وختی روحه راستی* بآیه، شمره به طرفه حقیقت هدایت کونه. چونکی اون از طرفه خودش حرفی نزنه، بلکی اونچی به کی ایشنوه، گه، و اونچی به کی پیش آیه، شمره خبر دهه. ۱۴ اون مره جلال دهه، چونکی اونچی به کی از من فیگیره، شمره خبر دهه. ۱۵ هر چیزی کی پیره شینه، می شینم ایسه. هنه وستی بوگفتم کی اونچی به کی از من فیگیره، شمره خبر دهه.

عیسی خو شاگردانه تسلی دهه

۱۶ «پس از مدته کمی، د مره نیدینیدی، بعد از مدته کمه دیگری بازم مره دینیدی.»
 ۱۷ اون وخت بعضی از اونِه شاگردان همدیگره بوگفتیدی: «اونِه منظور از ا حرفان چی به کی: (پس از مدته کمی، د مره نیدینیدی و پس از مدته کمه دیگری بازم مره دینیدی)؟ یا آنکی گه (چونکی پیره ورجه شوئون درم)؟» ۱۸ پس همدیگره گفتیدی: «(مدته کمی) کی گه، چی به؟ اونِه منظوره نفهمیم؟»
 ۱۹ اما عیسی قبلاً دانستی کی خوآییدی از اون سوال بوکونید؛ پس اوشانه بوگفته: «آیا انه وستی همدیگره آمره بحث کونیدی کی بوگفتم (پس از مدته کمی، د مره نیدینیدی، و پس از مدته کمه دیگری بازم مره دینیدی)؟»
 ۲۰ آمین، آمین، شمره گم، شومان گریه و زاری کونیدی اما دنیا خوشحاله به. شومان غمگینه بیدی، اما شیمی غم به شادی تبدیله به. ۲۱ زن تا وخته زایمان درد کشه، چونکی اونِه وخت فرسه. اما وختی کی اونِه زای به دنیا بمو، د خو درده به یاد نأوره، چونکی خوشحاله از آنکی انسانی به دنیا بمو. ۲۲ هطو کی شومانم الآن غمگینیدی، اما بازم شمره دینم کی شیمی دیل شاده به و هیچکس او شادی به از شومان فینگیره. ۲۳ او روز د چیزی از من نخوآییدی. آمین، آمین، شمره گم، هر چی از پیر به نام من بخوآیید، اونِه شمره فده. ۲۴ تا الآن به نام من چیزی نخوآستیدی. بخوآیید تا پیدا بوکونید و شیمی شادی کامله به.

۲۵ «آ چیزانه مثله آمره شمره بوگفتم، اما زمانی فرسه کی، د شیمی آمره آجور حرف نزنم، بلکی آشکارا در مورده پیر شمره گم. ۲۶ او روز به نام من تقاضا کونیدی و شمره نگم کی من از طرفه شومان از پیر تقاضا کونم. ۲۷ چره کی پیر خودش شمره دوست داره، چونکی شومان مره دوست داشتیدی و ایمان بأوردیدی کی از خدا ورجه بموم. ۲۸ من از پیره ورجه بموم و به آ دنیا وارده بوستم، و الآن آ دنیایه ترکه کونم و پیره ورجه شم.»

۲۹ اون وخت اونِه شاگردان بوگفتیدی: «الآن آشکارا حرف زنی، نه مثله آمره. ۳۰ الآن د دانیم کی از همه چیز آگاهی و حتی احتیاج نأری کسی خو سواله تی آمره در میان بنه. هنه وستی ایمان داریم کی از خدا ورجه بمویی.»
 ۳۱ عیسی اوشانه بوگفته: «آیا الآن واقعاً ایمان دأریدی؟ ۳۲ ولی زمانی فرسه کی، و حقیقتاً الآن فرسه کی پخشه بیدی و هر کی خو خانه و زندگی سر شه و مره تنها نهه. ولی من تنها نییم، چونکی پیر می آمره به. ۳۳ آ چیزانه شمره بوگفتم تا در من آرامش بدأرید، دنیا میان شومان به زحمت دکفیدی؛ ولی شیمی دیل قوی ببه، چونکی من بر دنیا غلبه بوکودم.»

عیسی دعا خودشه ره

۱۷ بعد از ا حرفان عیسی آسمانه نیگاه بوکوده و بوگفته: «پیر! وختش فرسه. تی پسره جلال بدن تا تی پسرم تره جلال بده. ۲ چونکی تو اونِه قدرت فدیی بر تمامی به بشر تا همه به کسانیه کی تو به اون عطا بوکودی، زندگی به آبدی ببخشه. ۳ و آنه زندگی به آبدی، کی تره، تنها خدایه حقیقی و عیسی مسیحه کی اوسه کودی، بشناسید. ۴ من او کاری به کی مره بیسپرده بی، به کمال فرسانم، و آجور تره زمینه رو جلال بدم. ۵ پس الآن ای پیر، تونم مره در حضور خودت جلال بدن، همان جلالی کی قبل از دنیا، تی ورجه داشتیم.»

عیسی دعا شاگردانه‌ره

۶ «من تی نام به اوشانی کی از دنیا مره ببخشه‌یی، آشکاره کودم. تی‌شین بید و تو اوشانه مره ببخشه‌یی و تی کلامه بدآستیدی. ۷ الان بفهمستیدی کی هر چی کی مره ببخشه‌یی حقیقتاً از طرفه تویه. ۸ چونکی او کلامی‌یه کی مره بیسپردی، اوشانه بیسپردم و اوشان اونه قبول بوکودیدی و یقین بدآستیدی کی از طرفه تو بَمو و ایمان باوردیدی کی تو مره اوسه کودی. ۹ می درخوآست اوشانه وستیه؛ من نه دنیا وستی، بلکی اوشانی وستی تقاضا کونم کی تو مره ببخشه‌یی. چونکی تی‌شینیدی. ۱۰ هر اونچی کی به من تعلق دآره، تی‌شینه و هر اونچی کی به تو تعلق دآره، می‌شینه و در اوشان جلال پیدا بوکودم. ۱۱ بیشتر از آن، دنیا میان نیسم، اما اوشان هنوز در دنیا ایسیدی. من تی ورجه ایم. ای پیره قدوس، تی نام مره ببخشه‌یی، اوشانه به قدرته تی نام حفظ بوکون، تا ایتا بیید، هَطو کی امان ایسیم. ۱۲ من اوشانه تا زمانی کی می آمره ایسه بید، حفظ بوکودم، و از اوشان به قدرته تی نام کی مره ببخشه‌یی، محافظت بوکودم. هیچ‌کدام از اوشان هلاکه نوبوستیدی، جز اونی کی باید به هلاکت برسه، تا پیشگویی‌یه کیتابه مقدس ثابت ببه. ۱۳ اما الان تی ورجه ایم و احرافانه زمانی گم کی دنیا میان ایسم تا می شادی‌یه خوشانه میان به کمال برسآنید. ۱۴ من تی کلامه اوشانه فدم، اما دنیا از اوشان نفرت دآستی، چونکی متعلق به دنیا نی‌بیدی. هَطو کی من تعلق نارم. ۱۵ می درخوآست آن‌نی‌یه کی اوشانه از آ دنیا ببری، بلکی خوآیم از شرور محافظت بوکونی. ۱۶ اوشان به آ دنیا تعلق ناریدی هَطو کی من تعلق نارم. ۱۷ اوشانه به وسیله‌یه تی حقیقت تقدیس بوکون؛ تی کلام، حقیقته! ۱۸ هَطو کی تو مره به آ دنیا اوسه کودی، منم اوشانه آ دنیا میان اوسه کودم. ۱۹ من خودمه اوشانه وستی تقدیس کونم، تا اوشانم حقیقته آمره تقدیس بیید.

عیسی دعا خو همه‌تا پیروانه‌ره

۲۰ «می درخوآست فقط اوشانه‌ره نی‌یه، بلکی برای کسانی‌یه کی توسطه اوشانه پیغام به من ایمان آوریدی. ۲۱ تا همه ایتا بیید، هَطو کی تو ای پیر در منی و من در تو، طوری بوکون کی اوشانم در امان بیید، تا دنیا ایمان باوره کی تو مره اوسه کودی. ۲۲ و من جلالی‌یه کی مره ببخشه‌یی، اوشانه ببخشم، تا ایتا بیید، هَطویی کی امان ایتاییم. ۲۳ من در اوشان و تو در من، طوری بوکون کی اوشانم کاملاً ایتا بیید، تا دنیا بدانه کی تو مره اوسه کودی و اوشانه هوطویی دوست دآستی کی مره دوست دآستی. ۲۴ ای پیر خوآیم اوشانی کی مره ببخشه‌یی، می آمره بیید، هو جایی کی من ایسم، تا می جلاله بیدینید، جلالی کی تو مره ببخشه‌یی؛ چون قبل از آنکی دنیا به وجود بآیه، مره دوست دآستی. ۲۵ «ای پیره عادل، دنیا تره نشناسه، اما من تره شناسم، و اوشان دانیدی کی تو مره اوسه کودی. ۲۶ من تی نام به اوشان بشناسانم و بازم شناسانم، تا او محبتی کی تو مره دآستی، در اوشانم بمانه و منم در اوشان بمانم.»

عیسی گرفتاره بوستن

عیسی پس از گفته احرافان خو شاگردانه آمره به او طرفه دره‌یه قدرون بوشو. در اویه باغی نهه بو و عیسی خو شاگردانه آمره اویه بوشو. ۲ اما یهودا، اونه تسلیم کونده، او محله شناختی، چونکی عیسی و اونه شاگردان همیشه در او محل جمع بوستیدی. ۳ پس یهودا گروهی از سربازان و مأموران سرانه کاهنان و فریسیانه اوسده و به اویه بَمو، اوشان چراغ و مشعل و اسلحه آمره اویه فرسه‌بیدی.

۴ عیسی با اونکی دانستی چی رخ دهه، جلو بوشو و اوشأنه بوگفته: «کی دونبال گردیدی؟»

۵ جواب بدیدی: «عیسایه ناصری دونبال.»

بوگفته: «منم!» یهودایه خائتم اوشأنه آمره بو. ۶ وختی عیسی بوگفته، «منم» اوشأن عقب عقب بوشویدی و زمینه رو بگفتیدی. ۷ عیسی ایبار دیگرم از اوشأن وورسه: «کی دونبال گردیدی؟»

بوگفتیدی: «عیسایه ناصری دونبال.»

۸ جواب بده: «شمره بوگفتم کی من خودمم. پس اگر مره خوآیدی، وئلید اشان بشید.» ۹ آنه بوگفته تا اونچی کی قبلاً بوگفته بو، ثابت به کی: «هیچ کدام از اوشأنی کی مره بیخشه یی، از دست ند.»

۱۰ اون وخت شمعون پطرس شمشیری به کی داشتی، بیرون بأورده و ضربه یی به خادمه کاهن اعظم بزه و اونه گوش راسته ووه. اونه خادمه نام مالخوس بو. ۱۱ عیسی پطرس بوگفته: «تی شمشیره غلاف بوکون. آیا نباید او جام کی پتر مره فده، بنوشم؟»

بازجویی حنا از عیسی

۱۲ اون وخت سربازان، خوشأنه فرمانده و مأموران یهودی آمره، عیسایه دستگیر بوکودیدی و اونه دستأنه دوستیدی. ۱۳ اول اونه حنا ورجه ببردید. حنا، قیافا زن پتر بو و او زمان کاهن اعظم بو. ۱۴ قیافا اونی بو کی یهودیانه توصیه کودی کی بهتره اینفر بخاطره قوم بیمیره.

انکار پطرس

۱۵ شمعون پطرس و ایتا شاگرده دیگر عیسی دونبالسر بوشویدی. او شاگرد از آشنایانه کاهن اعظم بو. پس عیسی آمره وارده حیاطه خانه یه کاهن اعظم بویسته. ۱۶ اما پطرس در پشت بیسه. او شاگردی کی از آشنایانه کاهن اعظم بو، بیرون بوشو و کنیزه آمره کی دربان بو، حرف بزه و پطرس به خانه دورون برده. ۱۷ اون وخت او کنیز پطرس بوگفته: «مگر تو از شاگردانه او مرد نییی؟»

پطرس جواب بده: «نییم.»

۱۸ هوا سرد بو. خادمان و مأموران زغاله آمره آتشی چاکوده بید و اونه دور جمع بوسته بید و خوشأنه گرمه کودیدی. پطرس اوشأنه آمره ایسه بو و خودشه گرمه کودی.

بازجویی به کاهن اعظم از عیسی

۱۹ پس کاهن اعظم از عیسی درباره یه اونه شاگردان و اونه تعالیم وورسه. ۲۰ عیسی جواب بده: «من به دنیا آشکارا حرف بزم و همیشه کنیسه و معبد میآن کی یهودیان اویه جمع بیدی، تعلیم بدم و چیزی به مخفیانه نوگفتم. ۲۱ چره از من وورسی؟ از اوشأنی وورس کی می حرفانه بیشتوستیدی: اوشأن بهتر دانیدی کی من اوشأنه چی بوگفتم.»

۲۲ وختی آنه بوگفته، ایتا از قراولان کی اویه ایسه بو، ایتا سیلی اونه صورته بزه و بوگفته: «اطو کاهن اعظم جواب دیهی؟»

۲۳ عیسی جواب بده: «اگر خطا بوگفتم، بر می خطا شهادت بدن، اما اگر راست بوگفتم، چره مره زنی؟»

۲۴ اون وخت حنا اونه با دسته دوسته اوسه کوده قیافا کاهن اعظم ورجه.

پطرس عیسایه بازم انکار کونه

۲۵ موقعی کی شمعون پطرس ایسه بو و خودشه گرمه کودن دبو، بعضی‌یان اونه بوگفتیدی: «مگر تو از اونه شاگردان نی‌یی؟»

اون انکار بوکوده و بوگفته: «نه! نی‌یم.»

۲۶ ایتا از خادمانه کاهن اعظم اویه ایسه بو. اون از بستگانه کسی بو کی پطرس اونه گوش ووه بو، بوگفته: «مگر من خودم تره اونه آمره او باغه میان نیدم؟» ۲۷ پطرس بازم انکار بوکوده. هو لحظه ایتا خروس بخوانده.

عیسی محاکمه در حضوره پیلاتس

۲۸ یهودیان عیسایه از قیافا ورجه به کاخ فرمانداره رومی بیردیدی. وخته سحر بو. اوشان خودشان وارده کاخ نوبوستیدی تا نجسته نیبید و بتأید پسخ بوخورد. ۲۹ پس پیلاتس اوشانه ورجه بمو و وورسه: «آمرد به چی جرمی متهم کونیدی؟»

۳۰ جواب بدیدی و بوگفتیدی: «اگر جرمی ناشتی، اونه به تو تسلیمه نوکودیم.»

۳۱ پیلاتس اوشانه بوگفته: «شومان خودتان اونه بیرید و طبق شیمی شریعت اونه محاکمه بوکونید.»

یهودیان بوگفتیدی: «آمان اجازه نأریم کسی‌یه اعدام بوکونیم.» ۳۲ به طریق عیسی حرفان در مورد آنکی چی جور مرگی در انتظاره اونه، ثابته به.

۳۳ پس پیلاتس به کاخ واگردسته و عیسایه دوخواده و اونه بوگفته: «آیا تو پادشایه یهودی؟»

۳۴ عیسی جواب بده: «آیا انه تو خودت گی، یا دیگران درباره‌یه من تره بوگفتیدی؟»

۳۵ پیلاتس جواب بده: «مگر من یهودی‌یم؟ تی قوم و سرانه کاهنان تره به من تسلیم بوکودیدی. مگر چی بوکودی؟»

۳۶ عیسی جواب بده: «می پادشاهی از دنیا نی‌یه. اگر می پادشاهی از دنیا بو، می خادمان جنگستیدی تا من به دسته یهودیان دستگیره نیم. اما می پادشاهی از دنیا نی‌یه.»

۳۷ پیلاتس اونه بوگفته: «پس تو پادشاهی؟»

عیسی جواب بده: «تو خودت گی کی من پادشاهم. من هنه وستی به دنیا بموم تا حقیقته شهادت بدم. پس هر کسی کی به حقیقت تعلق داره، می صدایه گوش کونه.»

۳۸ پیلاتس بوگفته: «حقیقت چیه؟»

حکمه مصلوب بوستنه عیسی

وختی پیلاتس انه بوگفته، بازم بوشو بیرون یهودیانه ورجه و اوشانه بوگفته: «من هیچ دلیلی اونه محکوم کونده‌ره نیدینم. ۳۹ اما شومان ایتا رسم دأریدی کی در روز پسخ ایتا زندانی‌یه شمره آزاده کونم. آیا خوآبیدی کی پادشاه یهوده آزاده کونم؟»

۴۰ اوشان در جواب، داد بزه‌بیدی: «اونه نه! بلکی بارآبایه آزاده کون!» (بارآبا راهزن بو.)

اون وخت پیلاتس دستور بده عیسایه شلاق بزیند. ۲ و سربازان، تاجی از خار بیافتیدی و اونه سر بنه‌بیدی و لیبایی ارغوانی رنگ اونه دوکودیدی. ۳ و اونه ورجه آمویدی و گفتیدی: «سلام بر تو، ای پادشایه یهود.» و اونه سیلی زه‌بیدی.

۴ بعد از اون، پیلاتس ایبارِ دیگر بیرون بَمو و یهودیانه بوگفته: «من اونه شیمی ورجه بیرون آورم تا بدانید کی هیچ دلیلی اونه محکوم کودنره پیدا نوکودم.» ۵ پس عیسی، تاجه خار و لیباسه ارغوانی آمره، بیرون بَمو. پیلاتس اوشانه بوگفته: «آنه، او شخص!»

۶ وختی سرانه کاهنان و قراولانه معبد اونه بیده‌ییدی فریاد بزه‌ییدی و بوگفتیدی: «مصلوبه کون! مصلوبه کون!» پیلاتس اوشانه بوگفته: «شومان خودتان اونه ببرید و مصلوبه کونید، چون من هیچ دلیلی اونه محکوم کودنره پیدا نوکودم.»

۷ یهودیان در جوابه اون بوگفتیدی: «آمان شریعتی داریم کی طبق اون، اشخص باید بیمیره، چونکی ادعا کونه خدا پسره!»

۸ وختی پیلاتس آنه بیشنوسته، بیشتر بترسه. ۹ بازم به کاخ و اگر دسته و از عیسی وورسه: «تو از کویه بَمویی؟» اما عیسی اونه جوابی نده. ۱۰ پس پیلاتس اونه بوگفته: «مره هیچی نیگی؟ آیا نانی کی قدرت دارم تره آزاده کونم و قدرت دارم کی تره مصلوبه کونم؟»

۱۱ عیسی بوگفته: «هیچ قدرتی بر من ناشتی، مگر اینکه از بوجور، فیگیفته بی ولی گناهه اونی کی مره به تو تسلیم بوکوده از تو بیشتره.»

۱۲ بعد از اون، پیلاتس سعی بوکوده کی اونه آزاده کونه، اما یهودیان فریاد زه‌ییدی و گفتیدی: «اگر اَمرد آزاده کونی، قیصر دوست نی‌بی! هر کی ادعایه پادشاهی کونه، به ضده قیصر حرف زنه.»

۱۳ وختی پیلاتس احر فانه بیشنوسته، عیسایه بیرون باورده و خودش بر مسنده داوری بینشته، در محلی کی به «سنگه فرش» معروف بو و به زبانه عبرانیان «جَباتا» گفتیدی. ۱۴ او روز، روز «تهیه» عیده پَسَخ بو و ظهر نزدیک بو. پیلاتس یهودیانه بوگفته: «آنه شیمی پادشاه!»

۱۵ اوشان فریاد بزه‌ییدی: «اونه از میان اوسن! اونه از میان اوسن. اونه مصلوبه کون!»

پیلاتس بوگفته: «آیا شیمی پادشایه مصلوبه کونم؟»

سرانه کاهنان جواب بدیدی: «آمان پادشاهی جز قیصر نأریم.»

۱۶ سر آخر پیلاتس عیسایه به اوشان بیسپرده تا اونه مصلوبه کونید.

عیسی به صلیب کشن

اون وخت عیسایه بیگفتیدی و بردیدی. ۱۷ عیسی صلیب به دوش بیرون بوشو، به سمته محلی به نام جمجمه کی به زبانه عبرانیان جُلجُتا خوانده به. ۱۸ اویه اونه به صلیب بکشه‌ییدی. اونه آمره دو نفر دیگرم، اونه دو طرف مصلوبه کودیدی و عیسی اوشانه میان قرار داشتی. ۱۹ به دستوره پیلاتس ایتا نیویشته اونه صلیبه جور نصب بوکودیدی، کی اونه رو بینویشته بوبوسته بو: «عیسایه ناصری، پادشایه یهود.» ۲۰ خیلی از یهودیان او نیویشته‌یه بخواندیدی، چون جایی کی عیسایه به صلیب بکشه‌ییدی، نزدیک به شهر بو و او نیویشته به زبانه عبرانیان و لاتینی و یونانی بو.

۲۱ پس سرانه کاهنانه یهود پیلاتس بوگفتیدی: «نینویس، (پادشاه یهود)، بلکی بینویس اَمرد بوگفته کی من پادشاه یهودم.»

۲۲ پیلاتس جواب بده: «اونچی بینویستم، بینویستم.»

۲۳ وختی سربازان عیسایه به صلیب بکشه‌ییدی، اونه لیباسانه اوسدیدی و به چهارتا قسمت تقسیم بوکودیدی. هر کدام ایتا تیکه اوسدیدی. اونه لیباسه زیر هم فیگیفتید. اما او لیباس درز ناشتی، بلکی یکسره از بوجور به بیزیر

ببافته بوبوسته بو. ^{۲۴} پس همدیگره بوگفتیدی: «آنه تیکه تیکه نوکونیم، بلکی قرعه تَوَدیم و بیدینیم کی شین به.»
 اَطویی پیشگویی به کتابه مقدس ثابت به کی:

«می لیاسانه خوشانه میان تقسیم کونیدی

و می لیاسانه ره قرعه تَوَدیدی.»

پس سربازان هوطو بوکودیدی.

^{۲۵} عیسی صلیبه نزدیکی اونه مار و اونه خالاً و مریم کلوپاس زن و مریم مجدلیه ایسه بید. ^{۲۶} وختی عیسی خو مار و او شاگردی به کی دوست داشتی و اونه کنار ایسه بو، بیده، خو ماره بوگفته: «بانو، آنه، تی پسر!» ^{۲۷} بعد از آن او شاگرده بوگفته: «آنه، تی مار!» از او ساعت، او شاگرد، عیسی ماره خودشه خانه برده.

عیسی مردن

^{۲۸} اون وخت عیسی دانستی کی همه چیز به انجام برسه؛ بوگفته: «تشنه‌یم!» به خاطر بوگفته تا پیشگویی به کتابه مقدس ثابت به. ^{۲۹} در اویه ظرفی نهه بو پُر از شرابه ترشیده. پس اسفنجی به به او شراب بزه‌ییدی و بنه‌ییدی ایثاً شاخه سر و اونه دهان ورجه ببردیدی. ^{۳۰} وختی عیسی شرابه بیچیشته، بوگفته: «به انجام برسه.» بعد از اون، خو سره خمه کوده و خو روحه تسلیم بوکوده.

^{۳۱} او روز، روز «تهیه» بو، و روز بعد، شبات بزرگ. از اویه کی حاکمانه یهود نخوآستیدی کی جسدان، تا روز بعد صلیبه رو بمانه، از پیلاتس بخوآستیدی کی او سه نفره ساق پایه بشکنید و اوشانه جسدانه از صلیب بیزیر بأورید. ^{۳۲} پس سربازان بموییدی و اولین نفره ساق پا و اویثاً ساق پایه کی عیسی امره به صلیب بکشه بید، بشکنه‌ییدی. ^{۳۳} اما وختی به عیسی فرسه‌ییدی، بیده‌ییدی کی بمرده، اونه ساقانه نشکنه‌ییدی. ^{۳۴} اما ایثاً از سربازان نیزه‌یه اونه پهلویه بزه و هو لحظه از اونه بدن خون و آب جاری بوبوسته. ^{۳۵} اونی کی آنه بیده شهادت دهه، تا شومانم ایمان بأورید. اونه شهادت راسته و اون دانه کی حقیقته گفتن دره. ^{۳۶} اشان رخ بده تا پیشگویی به کتابه مقدس ثابت به کی: «هیچ کدام از اونه استخوانان نشکفه.» ^{۳۷} و قسمتی دیگرم از کتابه مقدس کی گه: «اونی به کی به اون نیزه بزه‌ییدی، تماشا کونیدی.»

عیسی دفنه کودن

^{۳۸} اون وخت یوسف، اهله رانه، از پیلاتس اجازه بخوآسته کی عیسی جسده فیگیره. یوسف از پیروان عیسی بو، اما مخفیانه. چونکی از حاکمانه یهود ترسه‌یی. پیلاتس اونه اجازه بده. پس بمو و عیسی جسده فیگفته. ^{۳۹} نيقوديموسم کی قبلاً شبانه عیسی ورجه بوشو بو، بمو و خو امره عطری از مُر و عود کی حدوده سی و پنج کیلو بو، بأورده. ^{۴۰} پس اوشان عیسی جسده فیگفتیدی و اونه به رسنه دفنه یهودیان عطریاته امره کفنه میان بیچنیدی. ^{۴۱} نزدیکه او جایی کی عیسی مصلوبه بوسته، باغی بو کی او باغه میان مقبره‌یی تازه وجود داشتی کی هنوز مُرده‌یی در اون ننه بید. ^{۴۲} پس چونکی روز «تهیه» یهودیان بو و او مقبره‌یم نزدیک بو، عیسی جسده در اویه بنه‌ییدی.

قبره خالی

در اولین روز هفته، وخته سحر، زمانی کی هوا هنوز تاریک بو، مریم مجدلیه مقبره ورجه بوشو و بیده کی اونه سنگ اوسده بوبوسته. ^۲ پس بدو بدو بوشو شمعون پطرس ورجه و او شاگرده دیگری

۱۹: ۲۴ تورات، کتابه مزمور، بابه ۲۲ آیه ۱۸.

۱۹: ۳۶ تورات، کتابه خروج، بابه ۱۲، آیه ۴۶؛ کتابه اعداد، بابه ۹، آیه ۱۲؛ کتابه مزمور، بابه ۳۴، آیه ۲۰.

۱۹: ۳۷ تورات، کتابه زکریا، بابه ۱۲، آیه ۱۰.

کی عیسی، اونہ دوست دأشتی. مریم اوشأنه بوگفته: «آمی سروره از قبر ببردیدی و نأنیم کویہ بنهیدی.»^۳ پس پطرس اویتأ شاگرده آمره بیرون بمو و بوشویدی به سمتہ مقبرہ. ^۴ هر دوتأ دووستیدی، اما اویتأ شاگرد تندتر بوشو، از پطرس پیش دکفته و اول اون به مقبرہ فرسه. ^۵ پس خمہ بوسته و بیدہ کی پارچہیہ کفن اویہ نہہ. اما مقبرہ دورون نوشو. ^۶ پس شمعون پطرس، اونہ دونبالسر بمو و مقبرہ دورون بوشو و بیدہ کی پارچہ کفنی اویہ نہہ، اما او دستمالی کی عیسی سر دؤسته بید، پارچہیہ کفنی کنار ننه بو، بلکی جدا و تا بوبوستہ جایی دیگر نہہ بو. ^۸ پس او شاگرده دیگر کی اول به مقبرہ فرسه بو، بوشو بودورون، بیدہ و ایمان بأورده. ^۹ چونکی هنوز کیتابه مقدسه درک نوکوده بید کی اون باید از مُردهیانہ میان ویریزہ. ^{۱۰} اون وخت او دوتأ شاگرد خوشأنه خانہ وَاگردستیدی.

ظاهر بوسته عیسی به مریمہ مَجْدَلِيَّه

^{۱۱} ولی مریم بیرونہ مقبرہ ایسہ بو و گریہ کودی. اون گریہ آمرہ خمہ بوسته تا مقبرہ دورونہ نیگاہ بوکونہ. ^{۱۲} نیگاہ بوکوده و دوتأ فرشتهیہ بیدہ کی لباسہ سفید، دوکوده بید، او جایی کی عیسی جسده بنه بید، ایتأ سرہ ورجہ و اویتأ پا ورجہ نیشته بید. ^{۱۳} اوشأن اونہ بوگفتیدی: «ای زن، چرہ گریہ کونی؟»
جواب بده: «می سروره ببردیدی و نأنم کویہ بنهیدی.»
^{۱۴} وختی آنہ بوگفته وَاگردسته و عیسیایہ اویہ سرپا بیدہ، ولی نشناخته. ^{۱۵} عیسی اونہ بوگفته: «ای زن، چرہ گریہ کونی؟ کی دونبال گردی؟»
مریم به خیال آنکی باغبأنه، بوگفته: «ای سرور، اگر تو اونہ اوسدی مرہ بوگو کویہ بنهیی تا بشم و اونہ اوسنم.»
^{۱۶} عیسی دوخوآده: «مریم!»
مریم خو رویہ اونہ طرف وَاگردأنه و به زبانہ عبرانیان بوگفته: «رَبّونِی!» (یعنی اوستاد).
^{۱۷} عیسی اونہ بوگفته: «مرہ وله کون، چونکی هنوز می پترہ ورجہ بوجور نوشوم. بلکی می برأرأنه ورجہ بوشو و اوشأنه بوگو، می پتر و شیمی پترہ ورجہ و می خدا و شیمی خدا ورجہ بوجور شوئون درم.»
^{۱۸} مریم مَجْدَلِيَّه بوشو و شاگردأنه خبر بده کی: «خداونده بیدم!» و اونچی کی بوگفته بو، اوشأنه بوگفته.

ظاهر بوسته عیسی به شاگردان

^{۱۹} هو روز غروب کی یکشمبه بو، وختی کی شاگردان جمع بوسته بید و درآن از ترسہ حاکمانہ یهود قفل بو، عیسی بمو و اوشأنه میان پیسہ و بوگفته: «سلام بر شومان!» ^{۲۰} وختی آنہ بوگفته، خو دستأنه و خو پهلویہ اوشأنه نیشان بده. شاگردان با خداونده دئن شاده بوستیدی. ^{۲۱} عیسی بازم اوشأنه بوگفته: «سلام بر شومان! هوطو کی پتر مرہ اوسہ کودہ، منم شمرہ اوسہ کونم.» ^{۲۲} وختی آحرفہ بوگفته، شاگردأنه رو فوت بوکوده و بفرمأسته: «روح القدسہ فیگیرید. ^{۲۳} اگر کسی گناهانہ ببخشید، اونہرہ بخشیدہ به، و اگر کسی گناهانہ نبخشید اونہرہ، بخشیدہ نیبہ.»

عیسی و توما

^{۲۴} وختی کی عیسی بمو، توما، ایتأ از اون دوازده نفر کی دوقولویم اونہ دوخوآدیدی، اوشأنه آمرہ نوبو. ^{۲۵} پس شاگردأنه دیگر اونہ بوگفتیدی: «خداونده بیدہیم!» اما اون اوشأنه بوگفته: «تا خودم جایہ میخہ اونہ دستأنه میان نیدینم و می انگوشته اونہ جایہ میخ نئم و می دستہ اونہ پهلو سوراخہ میان نئم، ایمان ناورم.»

۲۶ بعد از یک هفته، عیسی شاگردان، بازم خانه میان ایسه بید و تومایم اوشانه امره بو. در حالی کی دران قفل بید عیسی بمو و اوشانه میان بیسه و بوگفته: «سلام بر شومان!»^{۲۷} اون وخت تومایه بوگفته: «تی انگوشته آیه بنه و می دستانه بیدین. تی دسته جلو باور و می پهلو سوراخه میان بنه. بی ایمان نوبو، بلکی ایمان بدار.»

۲۸ توما اونو بوگفته: «می خداوند! می خدا!»

۲۹ عیسی بوگفته: «آیا چونکی مره بیدهیی، ایمان باوردی؟ خوش بحال اوشانی کی نیده ییدی، ایمان باوردیدی.»

آ کیتابه هدف

۳۰ عیسی معجزاته زیاده دیگری در حضور خو شاگردان انجام بده کی آ کیتابه میان بینویشته نوبوسته. ۳۱ ولی آنقدر بینویشته بوبوسته تا ایمان باورید کی عیسی هو مسیح، و خدا پسره، و به توسطه ایمان صاحبه زندگی به آبدی ببید.

ظاهر بوستنه عیسی به هفتا از شاگردان

۲۱ بعد از اتفاقان، عیسی بار دیگر خودشه در کنار دریاچه تیبری، به خو شاگردان آشکاره کوده. اون اطو ظاهره بوسته: ۲ ایتا روز، شمعون پطرس، تومایه معروف به دوقولو، نتنائیل از مردمانه قانایه جلیل، زبدي پسران، و دوتا از شاگردانه دیگرم با هم بید.

۳ شمعون پطرس اوشانه بوگفته: «من شوئون درم ماهی صید بوکونم.»

اوشان بوگفتیدی: «امانم تی امره اییم.» پس بیرون بوشویدی و قایقه سوار بوستیدی. اما او شب هر چقدر تور توکیدی، چیزی صید نوکودیدی.

۴ وخته سحر، عیسی ساحله کنار بیسه، اما شاگردان نفهمستیدی کی عیسیه. ۵ اون اوشانه بوگفته: «ای زاکان، چیزی خوردنره ناریدی؟»

جواب بدیدی: «نه!»

۶ بوگفته: «توره به طرفه راسته قایق توکید، تائیدی بیگیرید.» اوشان آ کاره بوکودیدی و از زیادی ماهی نتانستیدی توره قایقه دورون فکشید.

۷ شاگردی کی عیسی اونو دوست داشتی، پطرس بوگفته: «اون خداونده!» وختی شمعون پطرس بیشنوسته اون خداونده، خو لیباسه خو دور دوسته - چونکی اونو از خو تن بیرون باورده بو و خودشه دریا میان توکده. ۸ اما شاگردانه دیگر قایقه امره بموییدی، در حالی کی تور پُر از ماهی یه، خوشانه امره فکشن دبید. چونکی اوشانه فاصله ساحله امره حدوده صد متر بو.

۹ وختی به ساحل فرسه ییدی، آتشی یه بیده ییدی کی زغاله امره چاکوده بوسته بو و ماهی یم اونو رو و نانم اویه نهه بو. ۱۰ عیسی اوشانه بوگفته: «از او ماهی یانی کی الان بیگفتیدی، باورید.» ۱۱ شمعون پطرس وارده قایق بوبوسته و توره به طرفه ساحل فکشه. تور پُر از پيله ماهی بو، به تعداد صد و پنجاه و سه تا ماهی. با آنکی تعداد ماهی بیش از حد بو، تور پاره نوبوسته.

۱۲ عیسی اوشانه بوگفته: «بایید ناشتایی بوخورد.» هیچ کدام از شاگردان جرأت نوکودیدی از اون وورسید «تو کی ایسی؟» چونکی دانستیدی کی اون خداونده. ۱۳ عیسی جلو بمو و نانه اوسده و اوشانه فده و ماهی یم هطو. ۱۴ آن سومین بار بو کی عیسی بعد از ویریشن از مرده یانه میان، به خو شاگردان ظاهره بوسته.

عیسی گفتگو پطرس امره

۱۵ بعد از ناشتایی، عیسی از شمعون پطرس و ورسه: «ای شمعون، یوحنا پسر، آیا مره بیشتر از اشان دوست داری؟»
اون جواب بده: «بله ای خداوند! تو دانی کی تره دوست دارم!»
عیسی اونه بوگفته: «از می گوسفندان مراقبت بوکون.»
۱۶ دوّمین بار عیسی از اون و ورسه: «ای شمعون، یوحنا پسر، آیا مره دوست داری؟»
اون جواب بده: «بله ای خداوند! دانی کی تره دوست دارم!»
عیسی بوگفته: «از می گوسفندان مراقبت بوکون.»
۱۷ سوّمین بار اونه بوگفته: «ای شمعون، یوحنا پسر، آیا مره دوست داری؟»
پطرس از آنکی عیسی سه بار از اون و ورسه کی «آیا مره دوست داری؟» ناراحته بوسته و جواب بده: «ای خداوند!
تو از همه چیز باخبری. تو دانی کی تره دوست دارم.»
عیسی بوگفته: «از می گوسفندان مراقبت بوکون.» ۱۸ آمین، آمین، تره گم، زمانی کی جوانتر بی، تی کمره دوستی
و هر جا کی خواستی شویی؛ اما وختی کی پیره بی، تی دستانه درازه کونی و کسی دیگر تی کمره دوده و به جایی
کی نخوایی بیشی، تره بره.» ۱۹ عیسی ا حرفانه امره اشاره به چوطو مردنه پطرس کودی کی اونه امره خدایه جلال
دهه. بعد از اون، عیسی اونه بوگفته: «می دونبالسر بیا!»
۲۰ اون وخت پطرس و اگردسته و بیده کی او شاگردی کی عیسی اونه دوست داشتی، اونه دونبالسر امون دره.
اون هونی بو کی شام موقع عیسی سینه سر تکیه بده بو و و ورسه بو کی: «سرورم، کی یه کی تره تسلیم کونه؟»
۲۱ وختی پطرس اونه بیده، از عیسی و ورسه: «پس اون چی به؟»
۲۲ عیسی اونه بوگفته: «اگر بخوایم اون تا می و اگردستن، زنده بمانه، به تو چی؟ تو می دونبال بیا!» ۲۳ پس آ فکر،
برآرانه میان شایع بوبوسته کی او شاگرد نیمیره، در حالی کی عیسی پطرس نوگفته کی اون نیمیره، بلکه بوگفته:
«اگر بخوایم اون تا می و اگردستن، زنده بمانه، به تو چی؟»
۲۴ هو شاگرده کی بر آ چیزان شهادت دهه، و اشانه بینویشته و امان دانیم کی اونه شهادت راسته.

در آخر

۲۵ عیسی کارایه زیاد دیگریم بوکوده، کی اگر دانه دانه بینویشته بوبوسته بید، گومان نوکونم حتی تمام دنیایم
گنجایشه اونه نیویشته یانه بدآشته بی.